

5554

SESSIÓ PLENÀRIA NÚM. 56

La sessió s'obre a les deu del matí i nou minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficial major i pel lletrat Sr. Muro i Bas.

Al banc del Govern seuen els consellers de la Presidència i de Treball i la consellera de Justícia.

ORDRE DEL DIA

Punt únic: Informe del Síndic de Greuges al Parlament de Catalunya corresponent a l'any 1997. Tram. 360-00003/05. Síndic de Greuges. Presentació de l'Informe.

El president

Comença la sessió.

— **Informe del Síndic de Greuges al Parlament de Catalunya corresponent a l'any 1997**

L'únic punt de l'ordre del dia d'aquesta sessió és la presentació de l'Informe del Síndic de Greuges al Parlament de Catalunya corresponent a l'any 1997. D'acord amb l'article 144 del Reglament es començarà amb la presentació de l'Informe per part de l'excel·lentíssim senyor Anton Cañellas, síndic de Greuges. Té la paraula l'excel·lentíssim senyor Anton Cañellas. (*Pausa.*)

El síndic de Greuges (Sr. Anton Cañellas i Balcells)

Molt honorable senyor president, il·lustres membres de la Mesa, il·lustres senyores diputades, il·lustres senyors diputats, comparec davant de vostès per donar compliment a allò que disposa l'article 31 de la Llei reguladora del Síndic de Greuges.

Aquesta compareixença és per fer un resum de l'actuació del Síndic durant l'exercici de 1997 i és la primera d'aquest segon mandat amb què el Parlament m'ha honorat. Vull aprofitar per agrair-los la confiança que vostès m'han fet en reelegir-me com a síndic de Greuges. I per donar-los compte d'aquesta actuació de 1997 començaré per referir-me als que eren els nostres objectius preferents en començar l'any.

Aquests objectius, igual que durant l'any 1996, eren d'intentar donar la resposta més àgil i eficaç possible a les demandes que ens formulen els ciutadans, fer-nos més presents en la nostra societat i, finalment, contribuir a evitar les causes generadores de les queixes concretes, és a dir, reforçar una tasca preventiva.

L'Informe, del qual ara els presento un resum, després de les dues reunions que hi vam dedicar en la comissió parlamentària corresponent, vaig lliurar-lo al molt honorable president del Parlament el passat dia 6 de març, i té la finalitat d'exposar el grau de compliment de tots els objectius que hem detallat, però molt especialment de permetre complir el darrer dels esmentats, és a dir, és prevenir, evitar la producció de greuges futurs.

L'Informe no és només una memòria de les activitats realitzades amb més o menys èxit per nosaltres, tot i

que també és això. Atès que, per imperatiu legal, l'Informe va adreçat al Parlament, amb l'Informe pretenem col·laborar amb la tasca del Parlament i dels seus membres tant en l'exercici de la potestat legislativa com en l'impuls i control de l'acció de govern. La nostra tasca, la tasca del Síndic, però, és una tasca de col·laboració, no de substitució; l'eficàcia de l'Informe, per tant, dependrà en bona mesura de les iniciatives que a la vista de les informacions que els facilitem vostès considerin oportú prendre. Per fer possibles aquestes finalitats, com cada any, hem introduït alguns canvis en l'exposició que oferim, sense alterar, però, que les consideracions del Síndic tenen una base empírica, les queixes dels ciutadans de Catalunya, i sense variar una estructura que ha merescut fins avui una valoració d'utilitat per part de tots els grups parlamentaris.

Permetin-me aportar algunes dades quantitatives estadístiques de la nostra activitat. El nombre d'expedients iniciats l'any 1997 fou de 3.845, 53 dels quals van ser a iniciativa de la institució, anomenats actuacions d'ofici, 1.833 han estat conseqüència d'haver rebut una queixa per escrit i, finalment, 1.959 es resolgueren en el moment de plantejar-se, bé personalment a l'oficina de la institució, bé per telèfon mitjançant una orientació o una gestió immediata en el que denominem en l'Informe Servei d'Informació al Ciutadà.

Atès que el nombre d'expedients iniciats l'any 1996 va ser de 3.360, l'increment el 1997 ha estat de 485, el que equival a un augment del 14%. El 1997, amb 3.845 expedients, podem dir que hi ha una tendència a l'alça en la demanda d'intervenció que els ciutadans adrecen al Síndic, tal com ja vam assenyalar l'any 1996, demanda que en el quadrienni 1992-1995 es va situar en uns 2.500 assumptes l'any. D'altra banda, i tal com ja vaig assenyalar en comissió, no em preocuparia excessivament que aquest increment no es donés; penso que la confiança en una institució no es pot mesurar només per l'augment de la demanda dels seus serveis; entenc que allò més important no és el nombre de queixes que rebem; allò fonamental és, en primer lloc, que tothom que pugui necessitar el Síndic, d'acord amb el mandat que aquest ha rebut, tingui coneixement de la seva existència i, en segon lloc, que la resposta que el ciutadà rebi del Síndic sigui eficaç.

Durant la presentació de l'Informe en comissió alguns il·lustres diputats m'expressaven la seva preocupació pel desconeixement per part d'alguns ciutadans dels recursos públics disponibles per fer front a situacions de necessitat. Aquest desconeixement, que també hem detectat, s'estén a la mateixa institució del Síndic; estem intentant afrontar-lo a través del concurs de tercers que puguin posar-nos en contacte amb el ciutadà que requereix els nostres serveis: els treballadors socials, les organitzacions de consumidors, les organitzacions no governamentals, les oficines d'informació administrativa, etcètera, serien els canals de comunicació que puguin dir-los, a aquests ciutadans que ens desconeixen, en aquest cas que els afecta, que el Síndic tal vegada hi pot intervenir.

Pel que fa a l'eficàcia de la institució en la resolució de les queixes concretes que se li presenten, més enllà de l'eficàcia que pugui tenir el fet, el diagnòstic d'una si-

tuació general a què vostès, si és el cas, hauran de posar-hi remei, cal dir que el Síndic de Greuges no és una institució decorativa però que tampoc és *Superman*. Certament, potser malauradament, en la nostra oficina no ho podem arreglar tot, però tenim un camp d'actuació propi, encara que modest. En aquest sentit, el percentatge d'acceptació per les administracions públiques de les consideracions efectuades durant l'any 1997, en data d'avui, se situa ja en el 75%.

En l'Informe hem citat el Servei d'Informació al Ciutadà i, sota el títol de la consulta diària, hem pogut trobar un comentari sobre les actuacions d'aquest Servei de la nostra oficina. A través d'una entrevista o d'una comunicació telefònica intentem que els ciutadans que se'ns adrecen, abans de presentar una queixa, ens aportin la informació necessària per poder dur a terme la nostra intervenció allà on aquesta és possible, o bé orientar-los cap a la instància on la seva pretensió pot ser efectivament atesa. Aquesta orientació de vegades implica establir un contacte entre el ciutadà i aquell recurs públic on el podem atendre.

A finals de 1996, i en un intent d'apropar-nos a tots els ciutadans del país, vaig iniciar a Girona, amb caràcter de prova pilot, el meu trasllat i el d'una part de l'oficina durant tot un dia a una ciutat per entrevistar-nos amb les persones que ho havien demanat o que s'hi presentaven sense haver concertat prèviament la visita. L'experiència la vam repetir a Lleida i a Tarragona durant l'any 1997. Després de valorar aquestes tres experiències, penso que podem dir que aquesta activitat té l'efecte, bàsicament, de contribuir a divulgar l'existència i finalitat de la institució. I és per això que tinc la intenció d'efectuar un desplaçament d'aquestes característiques aproximadament cada mes i mig. En aquest sentit, el passat dia 27 d'abril vaig ser a la capital del Bages, a Manresa, on vam atendre unes vint-i-cinc visites, i el proper dia 8 de juny seré a la Vall d'Aran, concretament a Viella.

Un altre intent de difusió de la institució ha estat la publicació que, amb el títol de *Resum de l'Informe*, es va elaborar per primera vegada ja l'any 1996 en relació amb l'Informe del 95 i que n'intenta una selecció en els aspectes essencials de contingut, i també una exposició abreujada. Aquest resum es va editar novament l'any 1997, en relació amb l'Informe del 96, i properament apareixerà el corresponent a l'Informe de 1997, que també serà tramès a tots vostès, senyores diputades i senyors diputats.

L'any 1997 es va editar també, com saben, un nou fulletó divulgatiu de la institució, juntament amb el vídeo que, en col·laboració amb el Defensor del Poble europeu i amb el finançament de la Comissió Europea, intentem elaborar per coadjuvar en aquesta major presència social de la institució que tots desitgem.

El 7 de maig de 1997, fa poc més d'un any, donant resposta a una petició que havia estat formulada en aquest hemicle i amb la prèvia conformitat de la comissió parlamentària, vaig nomenar l'adjunt al Síndic amb l'encàrrec específic de la defensa dels drets dels infants. Amb la seva designació pretenia reforçar i intensificar el treball que ja duia a terme la nostra institució en re-

lació amb els infants. Penso que hem treballat i estem treballant en aquesta línia i que els seus fruits, en especial la potenciació de les actuacions d'ofici, es veuran en finalitzar enguany, per tant, en l'Informe de 1998.

Aquest any, senyores diputades, senyors diputats, l'any 1998, commemorem el cinquantenari de la Declaració universal de drets humans, adoptada i proclamada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 10 de desembre de 1948. En la mesura que durant aquests anys, moltes vegades, i també en el nostre país, han estat vulnerats els drets que proclama, aquesta commemoració no és ni pot ser una celebració. Amb tot, la proclamació d'un ideal comú a assolir per tots els pobles i nacions no ens pot deixar indiferents, en la mesura que la seva realització efectiva suposaria una transformació radical del món en què vivim, des de l'òptica del reconeixement de la dignitat humana.

I és per això, i perquè la Declaració és útil i és actual, que ens ha semblat oportú citar alguns dels seus preceptes en el començament d'alguns dels capítols de l'Informe. Cada vegada que algun d'aquests drets ha estat vulnerat, normalment de forma involuntària, per una administració pública, i amb la nostra col·laboració la mateixa administració el restableix, tots, Administració i Síndic, estem fent una commemoració efectiva de la Declaració.

En la tasca de difondre i preservar els drets humans, certament, no estem sols, i en aquest sentit hem procurat, al Síndic, incrementar la col·laboració amb les altres institucions, i en especial en l'àmbit dels *ombudsmen*. En l'annex número 7 de l'Informe trobaran una referència a les relacions institucionals dins de les àrees estatal, catalana i internacional.

Pel que fa a les relacions dins de l'àmbit internacional, durant l'any 1997 s'ha de destacar, per sobre de totes les nostres actuacions, les primeres jornades d'*ombudsmen* regionals de la Unió Europea i amb el Defensor del Poble de la Unió Europea, organitzades, com saben, per nosaltres, pel Síndic de Greuges de Catalunya, i celebrades a Barcelona el passat mes d'octubre.

En l'annex número 9 de l'Informe tenen un resum d'aquestes jornades, que, ultra l'anàlisi dels mecanismes de col·laboració entre aquestes institucions i les institucions homòlogues de la Unió en la garantia dels drets dels ciutadans i dels residents a la Unió Europea, penso que van contribuir a augmentar el coneixement de Catalunya entre un nombre considerable d'institucions europees.

L'article 31 de la Llei del Síndic em mana que exposi oralment un resum de l'Informe en una sessió específica del Ple del Parlament. Senyores diputades, senyors diputats, no és fàcil fer un resum de vora de tres-centes cinquanta pàgines del *Bulletí del Parlament*, sobretot si no es vol abusar de la seva paciència. Atès que han tingut ocasió de llegir l'Informe i que poden tornar a consultar aquells aspectes que més els interessin; atès que durant, aproximadament, set hores el vam comentar en comissió, faré un repàs apressat d'alguns aspectes dels seus capítols, tot posant en relació les nostres actuacions amb el que em sembla que ha de ser el rol de l'*Ombudsman*, el rol del Síndic de Greuges.

5556

Senyores diputades, senyors diputats, el primer concepte pel qual el ciutadà se'ns adreça, des d'un punt de vista quantitatiu, el constitueixen les queixes pel presumpte incompliment per part de les administracions de les normes que regulen el procediment administratiu. Per regla general, aquelles queixes que denuncien la manca de resposta expressa a les sol·licituds i als recursos plantejats pels ciutadans s'han solucionat després de la intervenció del Síndic, qualsevulla que fos l'Administració afectada. A la secció primera –administració general–, sota el títol de «Drets dels ciutadans», en el procediment en tenen diversos exemples. També poden trobar exemples en la secció tributària, i, com poden veure, en general, en les reclamacions relatives a la gestió tributària, les administracions són força receptives a les nostres consideracions i revisen les seves actuacions irregulars. Aquesta constatació els la feia ja l'any passat. La nostra prioritat ara és que aquest canvi de criteri sigui encara més ràpid.

En l'Informe de l'any 1996 ens vam referir al problema plantejat pel retard en el pagament de les subvencions. Aquest any, les queixes en matèria de subvencions s'han referit als retards en la tramitació. Davant el retard en la tramitació de la subvenció per causes, en principi, no imputables al beneficiari de l'ajut, hem hagut de demanar a l'Administració que agilités la tramitació d'aquests expedients.

Aquest Parlament, i mitjançant la Resolució 319/V, sobre l'abonament de les subvencions de la Generalitat dins dels tres mesos següents a la data d'atorgament, va assenyalar que calia adoptar les mesures perquè es pogués complir aquest termini, i, en cas contrari, que es paguessin interessos per la demora. La Resolució parlamentària esmentada és un exemple de la relació de col·laboració entre el Síndic i el Parlament, del qual el Síndic és comissionat a subministrar-li una informació que la cambra legislativa utilitza en la seva tasca de control de l'Executiu.

En el capítol de contractació administrativa, comentem la nostra intervenció en el conflicte plantejat entre el Consell Comarcal del Vallès Occidental i l'Ajuntament de Sabadell, per una part, i l'empresa titular de l'abocador de deixalles de Col·cardús, de Vacarisses, per l'altra. L'exposició d'aquest cas ens serveix per plantejar les possibilitats, i les limitacions alhora, de la intervenció del Síndic. Se'ns demanava per les parts esmentades, amb la conformitat de la Junta de Residus, per tal de desbloquejar un conflicte que durava gairebé dos anys, determinar el preu exacte a pagar per la tona del residu tractat en l'abocador, quantitat que no ens va ser possible fixar. En canvi, les conclusions a què vam arribar en relació amb la discutida relació jurídica entre les parts, la seva durada i els seus efectes han ajudat significativament, segons les mateixes parts, en el conflicte, a canalitzar la seva solució. La intervenció en aquest conflicte, que va culminar amb una proposta de conciliació nostra, que substancialment s'ha seguit, ens va permetre també detectar una situació que en aquest Informe sotmetem a la seva consideració, en l'apartat del medi ambient, i a la qual tot seguit em referiré.

La gestió del tractament dels residus municipals es pot efectuar directament pels ajuntaments titulars del ser-

vei, o bé contractant-la a algun gestor autoritzat, normalment el titular d'un abocador o d'una planta incineradora. Aquest darrer sistema –utilitzar les instal·lacions d'algun gestor autoritzat– comporta que el preu a pagar per tona tractada ha de ser el que, previ el procediment de contractació, determini el mercat en posar en relació la demanda i les diverses ofertes disponibles. La referència a un preu de mercat que només aquest –el mercat– pot determinar ens planteja el dubte de si ens trobem davant d'un mercat en el qual el joc de la lliure competència entre l'oferta i la demanda pot fixar el millor preu possible, o bé si hi ha importants condicionants que fan que no s'actui en una situació de competència suficient. Tal com vaig assenyalar en la compareixença en comissió, entenc que s'hauria d'analitzar si es dona una situació de funcionament anormal del mercat. Així, per exemple, com a conseqüència de la distribució sobre el territori de les instal·lacions de tractament, aquesta col·locació en el territori fa que l'abocador natural d'un municipi sigui aquell que té més a prop i que no es pugui considerar l'oferta del que està a l'altra punta del país. Si es donés aquest funcionament anormal d'un mercat teòricament lliure i no fos possible esmenar-lo, caldria considerar la possibilitat de sotmetre aquestes prestacions de tractament dels residus municipals al règim de preus autoritzats o preus màxims.

Senyores diputades, senyors diputats, com en informes anteriors, l'apartat relatiu a funció pública es caracteritza per la diversitat de qüestions plantejades en les diferents queixes.

En relació amb els drets de contingut econòmic dels funcionaris, comentem el cas de la reclamació formulada pels funcionaris monitors del Servei d'Extensió Agrària, que presten servei com a funcionaris transferits a l'Administració de la Generalitat. Aquest cas també ens serveix per exemplificar el paper que el Síndic de Greuges pot jugar en la solució d'un conflicte. En aquest cas, un conflicte sobre el qual s'havien ja pronunciat el Govern, els tribunals i el mateix Parlament. Efectivament, ens felicitem que aquest Parlament hagi decidit, mitjançant la Llei d'acompanyament de la Llei de pressupostos de 1998, equiparar retributivament aquest col·lectiu amb els mestres de taller, tal com havíem recomanat al conseller de la Presidència, en tant que conseller responsable de l'àmbit de la funció pública.

Una temàtica molt important per al futur de la nostra societat, senyores diputades, senyors diputats, és la de la immigració. En aquest sentit, em remeto a allò que assenyalarem en l'Informe, sobre la integració social i sobre l'actual marc jurídic, que en la nostra opinió ha donat de si pràcticament totes les possibilitats que conté en aquests efectes de fer possible la integració social. No repetiré ni els raonaments ni els exemples de casos concrets amb els quals s'illustra aquesta afirmació en l'Informe, però sí que voldria compartir amb vostès una molt breu reflexió.

Malgrat Internet, el nostre món d'avui encara no és l'aldèa global de la qual alguns ens han parlat, però és cert que cada cop hi som més a prop. Les condicions inacceptables o inhumanes de vida en una part del planeta

forcen la gent a emigrar; i això no s'atura per més tanques que es posin. Quan es defensa un comerç internacional just o l'ajut al desenvolupament –la qual cosa té especial sentit en l'any que commemorem els cinquanta anys de la Declaració universal dels drets humans–, s'està defensant la política de control de fluxos migratoris més eficaç. Quan a l'interior defensem l'aposta per la integració social en comptes del tancament de fronteres, no sols ho fem per la convicció que èticament és més justa –que ho és–, sinó perquè les fronteres no es poden impermeabilitzar sense alterar les bases del nostre sistema de convivència. Pretendre que és possible segellar les fronteres és negar l'evidència.

Algú de vostès, senyores diputades i senyors diputats, tal vegada pensarà que sóc massa rotund. Durant anys he anat dient que el percentatge de població immigrada no comunitària en l'Estat espanyol era percentualment molt menys significatiu que en altres estats de la Unió, i que, en conseqüència, encara estàvem a temps de plantejar una política d'immigració intel·ligent que potenciés la integració social. Ara, avui, he de dir que, si bé no se'ns ha acabat el temps de fer-ho –que no se'ns ha acabat pas–, no ens podem adormir, ja que els fenòmens socials no esperen que els poders públics els vingui bé d'afrontar-los. Tenim una oportunitat, i no l'hauríem de desaproveitar.

A vegades se'ns diu que fem afirmacions massa contundents; que a partir d'alguns casos, certs, verídics, però percentualment insignificants, en relació amb el conjunt de les actuacions administratives que es fan en un sector determinat de l'acció pública, bastim una crítica que permetria pensar que el conjunt del sector funciona malament. Puc assegurar-los, senyores diputades, senyors diputats, que intentem matisar, que procurem condicionar i contextualitzar les nostres afirmacions, però és cert que a vegades se'ns pot escapar una afirmació massa monolítica, com si diguéssim, massa d'una sola peça. Em disculpa –i em permetran que els ho invoqui– que nosaltres rebem dels ciutadans queixes, i no lloances. Allò que funciona bé, ningú ens truca per explicar-nos-ho. D'altra banda, una sola queixa justificada ens preocupa, perquè aquest és l'encàrrec que el Parlament ens ha donat: que ens preocupi la queixa concreta i que intentem ajudar a solucionar el cas individual i cerquem d'evitar la repetició del greuge en el futur.

De tota manera, intentem assenyalar els aspectes que d'un any a l'altre experimenten millores significatives. En aquest sentit, en l'apartat de seguretat ciutadana valorem positivament els diferents convenis de cooperació i coordinació en matèria de seguretat pública i policia, signats entre el Departament de Governació i els ajuntaments on els Mossos d'Esquadra ja estan desplegats.

Igualment, hem hagut de reiterar que la situació dels anomenats «dipòsits municipals» de detinguts a disposició judicial s'ha de resoldre d'una vegada. En algun cas, les condicions d'habitabilitat són tan precàries que hem hagut de recomanar el seu tancament immediat; en altres, hem posat de manifest la presència d'elements que poden ser utilitzats molt fàcilment per produir autolesions, elements que en algun cas s'havien utilitzat

amb un resultat de mort i que, no obstant això, quatre anys després restaven igual. Si es reproduïx la situació, si algú pren mal, llavors tots correrem per veure de qui no és la culpa.

Sovint he defensat que les administracions funcionen més bé del que sembla, precisament perquè són estranys els comentaris sobre allò que ja rutlla, allò que funciona bé o molt bé. Certament no sóc jo el que ho ha de posar de manifest, ja ho dirà legítimament l'altra banda, és a dir, el govern corresponent. A vegades, però, ens trobem amb casos que podrien resoldre's sense esmerçar-hi gaires diners i que, en canvi, es defereixen perquè algun dia algun tribunal digui a aquells que han de gestionar els afers públics com resoldre-ho i, quan això arriba, llavors es comença a discutir com s'ha d'executar allò que el tribunal ja ha decidit. Aquest raonament, aquesta manera d'actuar, tot esperant la resolució dels tribunals, seria impecable, si no fos que durant aquest dilatat període de temps hi ha persones que pateixen greus conseqüències, fins i tot la vulneració dels seus drets fonamentals, en aquest sentit els detinguts en alguns d'aquests centres de detenció a què m'he referit.

No faré cap comentari concret en relació amb els capítols d'habitatge i d'urbanisme, em remeto a allò que dic en l'Informe, però, en canvi, sí que em deturaré, si em permeten, un moment en la temàtica mediambiental.

En l'apartat del medi ambient, al qual abans ja he fet una referència en comentar un aspecte del tractament dels residus municipals, dediquem diverses consideracions. De forma sintètica, i, per tant, fent afirmacions contundents en l'Informe, poden trobar més raonades, més matisades..., m'atreviria a dir que, en definitiva, el dret a la llibertat d'empresa i al dret a gaudir d'un medi ambient adequat s'han d'harmonitzar. L'estricta observança i la rigorosa aplicació de la normativa vigent en matèria mediambiental podria evitar moltes de les queixes plantejades pels ciutadans i alguns dels desastres ambientals que de tant en tant es produeixen. Les més de les vegades no es tracta d'inventar res, simplement de fer complir les normes aprovades. Arran de la conflictivitat social generada amb motiu del projecte d'abocador de residus industrials de Cardona, en l'Informe hem recordat un parell d'obvietats: davant d'instal·lacions d'aquest tipus són necessaris uns estudis tècnics rigorosos que justifiquin amb un marge força alt de certesa la necessitat de la instal·lació i la idoneïtat de l'emplaçament, igualment que l'Administració competent en matèria mediambiental estigui en disposició de donar garanties d'un seguiment rigorós i transparent de com s'utilitza la instal·lació un cop oberta, tot evitant aprofitaments no adequats i informant exhaustivament davant de qualsevol sospita d'un ús inadequat. Recents esdeveniments, afortunadament no succeïts a Catalunya, haurien de moure'ns a revisar si estem en disposició d'actuar d'aquesta manera i, si no ho estiguéssim, a dotar-nos dels mitjans per fer-ho.

Senyores diputades, senyors diputats, com una alternativa a la solució jurisdiccional de litigis, s'està intentant, en el camp del consum, l'arbitratge. En l'apartat del consum fem, doncs, una referència al sistema d'arbitratge, que ens sembla necessari repetir des d'aquesta

5558

tribuna. De l'arbitratge, se'n parla molt en matèria de consum; doncs, bé, pensem que les administracions titulars dels serveis públics han d'impulsar l'adscripció de les empreses concessionàries als convenis arbitrals per tal de facilitar la resolució de conflictes relacionats amb els contractes de subministrament.

Una qüestió, senyores diputades, senyors diputats, d'actualitat els darrers mesos ha estat la política lingüística. En l'apartat de normalització lingüística tractem les queixes que hem rebut d'alguns ciutadans per les dificultats amb què s'han trobat en voler exercir els seus drets lingüístics davant les administracions públiques i els poders públics amb seu a Catalunya. En l'Informe s'explica el seu contingut, les nostres actuacions i la valoració general que fem. Penseu que l'Informe de 1997, com el dels altres anys, acredita sense equívocs que el Síndic defensa els drets lingüístics reconeguts per l'ordenament de tots els ciutadans que se li adrecen, sense fer distincions sobre quina sigui la llengua oficial que utilitzen.

Els capítols que no he comentat fins ara, sanitat, treball i pensions, serveis socials, infants, ensenyament i cultura, i justícia, tracten majorment, encara que no exclusivament, les manifestacions de l'acció pública que coneixem com a estat del benestar. En l'Informe es comenten problemes en la provisió dels serveis públics que pretenen cobrir aquestes necessitats; també es comenten progressos, alguns amb la intervenció, ni que sigui modesta, del Síndic, tant en la tramitació de queixes concretes com mitjançant la realització d'alguna de les més de cinquanta actuacions d'ofici que s'han fet. Entre aquestes actuacions hi han algunes visites a serveis públics, de les quals destaquem les efectuades a hospitals psiquiàtrics, on hem constatat la bona atenció als malalts aguts i subaguts i la urgència de reordenar l'atenció als malalts crònics, davant el dèficit en infraestructura dels pavellons on resideixen, que no és de l'assistència sanitària, que és correcta.

Igualment, després de les nostres actuacions, pensem que és necessari abordar d'una manera més decidida l'atenció als infants i adolescents amb problemes de salut mental. També hem visitat alguns centres d'atenció a disminuïts psíquics, que en general ens han merescut una valoració positiva. Ens hem preocupat també dels menors infractors, tot visitant els cinc centres educatius que per a ells existeixen a Catalunya, i hem continuat les nostres actuacions en l'àmbit penitenciari.

Per acabar la meua intervenció, vull comentar algunes qüestions en relació amb l'estat de benestar, que ha motivat la nostra intervenció durant l'any 1997 i, entre aquestes, la referència a l'exclusió social, que fem en el llibre segon de l'Informe.

En alguna ocasió ja he dit que com a síndic no em pertoca definir quin ha de ser el futur de les polítiques de serveis socials; això, si de cas, ho haurà de dir aquest Parlament. En canvi, sí que em correspon vetllar perquè siguin respectats els drets d'aquells ciutadans que per les seves circumstàncies personals són usuaris directes d'aquests serveis, ja sigui en la tramitació de queixes concretes o en actuacions més generals.

De tot plegat ha derivat que durant l'any 1997 en l'Informe hàgim intentat plantejar dues qüestions que per nosaltres són cabdals. D'una banda, la conceptualització de serveis socials com un dret o com una millora, com alguna cosa exigible enfront de la societat organitzada en determinades circumstàncies de necessitat o com un plus que, en la mesura que pressupostàriament es pugui atendre, s'atorga. En segon terme i molt relacionat, que la reforma de l'estat del benestar, per tal de fer possible la seva viabilitat financera, no reeixirà amb mesures parcials, malgrat els seus possibles efectes a curt termini; és necessari un debat on participin les forces polítiques des de les seves respectives representacions i responsabilitats, un debat com a conclusió del qual haurà de sortir què és el que els ciutadans han d'aportar a la societat i què tenen dret a rebre de la mateixa societat organitzada; en definitiva, un debat que és el que justifica i el que dóna sentit des de fa uns quants segles a la institució parlamentària.

En aquesta redefinició de relacions socials, del contracte social –com es comença a dir– no s'hauria d'oblidar aquells ciutadans que etiquetem com a exclosos socials, que pateixen les situacions més extremes de necessitat i que manquen de poder polític per defensar els seus drets, i pensem –i per això ens hi hem referit en el llibre segon de l'Informe– que caldria una discriminació positiva al seu favor, que inevitablement serà a costa dels drets no fonamentals adquirits d'altres ciutadans, atès que certament no hi han recursos suficients per atendre totes les necessitats i en tot moment.

A través de les demandes que ens formulen els ciutadans i les situacions de necessitat que detectem podem concloure que tenim uns reptes apassionants com a societat i com a país, i que els poders públics i les administracions públiques poden influir amb una acció lúcida i eficaç a fer més real quotidianament l'ideal de la Declaració universal dels drets humans del 10 de desembre de 1948.

Senyor president, senyores diputades, senyors diputats, moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, excellentíssim senyor síndic de Greuges, senyor Anton Cañellas.

(El síndic de Greuges s'absenta del Saló de Sessions.)

Per fixar la seva posició, tenen la paraula els representants dels grups. En primer lloc, pel Grup Mixt, el diputat senyor Xavier Bosch, per un temps màxim de quinze minuts.

El Sr. Bosch i Garcia

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, com a símbol de normalitat democràtica i institucional, el síndic de Greuges de Catalunya, el senyor Anton Cañellas, ens acaba de presentar davant d'aquest plenari del Parlament el seu Informe corresponent a les seves actuacions fetes durant l'any 1997; un extens i detallat informe on, com cada any, ens descriu les queixes rebudes, les solucions aportades, les actuacions d'ofici i les respostes facilitades per les diverses insti-

tucions interpellades, tot plegat acompanyat de consideracions globals i propostes, m'atreviria a dir fins i tot agosarades, per solucionar o ajudar a solucionar els problemes que arrossega la nostra societat. Una mostra d'aquesta voluntat de proporcionar respostes a les inquietuds socials es troba en el llibre segon, dedicat enguany a l'exclusió social de forma monogràfica i detallada.

Any rere any valorem positivament l'interès del síndic i de tot el seu equip envers la població més desatada, així com el reconeixement i efectiva aplicació dels drets de tothom. I, parlant de drets, vull felicitar des d'aquí el síndic per haver emmarcat el seu Informe en la commemoració aquest any del cinquantè aniversari de la proclamació universal dels drets humans; així, cada apartat de l'Informe comença amb la reproducció del dret internacional que està relacionat amb el tema de l'apartat. Tot l'Informe, doncs, va desgranant aquests drets i ens posa en evidència l'actualitat avui dia d'aquella declaració de fa cinquanta anys. La llarga trajectòria personal del senyor Cañellas en el camp de les organitzacions no governamentals dels drets humans i la seva reiterada reclamació de respecte d'aquests drets a través del seu treball com a síndic de Greuges expliquen perfectament i encertadament l'ús d'aquesta utilització dels enunciats dels drets universals, associats als apartats de l'Informe.

L'Informe presentat ens explica que el 1997 el Síndic de Greuges va iniciar 3.845 expedients, un 14% més que l'any anterior. Aquesta dada confirma un augment constant de les reclamacions presentades els darrers anys i, per tant, que els ciutadans perden la por a queixar-se i a demanar ajuda a la institució encarregada de resoldre aquestes queixes. Estic segur que aquest creixement de les peticions ve com a conseqüència del major coneixement públic de la institució, per la qual cosa considerem completament necessari que es continuï en la línia de fer campanyes de divulgació, acompanyat d'una major presència del Síndic en el territori, més enllà de la seva seu de Barcelona. El mateix síndic en l'Informe valora positivament les seves sortides a diverses ciutats del país, amb l'obertura d'una oficina, que en podríem dir ambulant, contacta amb institucions locals, mitjans de comunicació i sobretot amb la ciutadania, de forma directa i sense intermediaris. Aquestes sortides faciliten, sens dubte, el coneixement de la institució i, per tant, que la gent s'anima a queixar-se d'allò que no funciona o que l'impedeix l'exercici complet dels seus drets. Som partidaris de continuar i intensificar aquestes sortides, i també de cercar la manera que el Síndic tingui representacions territorials descentralitzades de forma permanent; entenem que aquí hi pot haver un problema pressupostari, però això no ha d'impedir l'estudi d'aquesta idea i la preparació de propostes concretes, si es dóna el cas.

Vull deixar clar des d'aquesta tribuna el suport del Grup que represento a la necessària millora pressupostària de la institució del Síndic de Greuges, una millora que només dependrà del fet que ens posem d'acord el Síndic i els representants d'aquest Parlament. El Síndic de Greuges té molta feina a fer en el camp de la divulgació col·lectiva de les seves funcions, com a base

per garantir un bon funcionament de l'Administració pública del nostre país. Cal més presència territorial, també calen més campanyes divulgatives, cal que el Síndic tingui una bona pàgina *web* a Internet, cosa que sembla que ja s'està treballant, o bé que pugui tirar endavant projectes que té entre mans, com la realització de vídeos divulgatius destinats a televisions locals, escoles, etcètera. Hi ha altres solucions que ajudarien al coneixement públic de la institució i que no costarien diners; una d'elles podria ser el canvi de nom de la mateixa institució, amb l'objectiu que anomenant-lo tothom entengués la seva funció. Fa un any des d'aquesta tribuna aquest diputat ja ho reclamava; enguany no repetiré les argumentacions, sinó que em limitaré a recordar-ho per si algun dia se'n vol començar a parlar seriosament.

Pel que fa a l'Informe, només alguns comentaris. El síndic i tot el seu equip insisteixen en el tema de l'exclusió social. Si bé l'any passat ja hi havien moltes consideracions al respecte, enguany hi insisteixen en un llibret monogràfic. Aquesta insistència és deguda a una especial atenció del Síndic en el tema?, o potser és perquè és un fenomen que no té perspectives de reduir-se?, o bé és que el Govern no li fa cas?

Veig que tant l'any anterior com ara les consideracions del Síndic van en la línia de demanar que en aquest camp qualsevol despesa ara és un benefici en el futur, i un estalvi fet en aquests moments que impedeixi invertir en serveis socials seran despeses multiplicades i de tot tipus en el futur. L'afany estalviador del nostre Govern, ocasionat per l'entrada a la moneda única, junt amb el negatiu sistema de finançament autonòmic, pot provocar autèntiques fractures socials. Es pot donar, i es dóna, que la relativa bonança econòmica general deixi pel camí milers de persones sense cap mena de possibilitats de gaudir de cap manera d'aquesta bonança. Aquesta insistència, en conclusió, creiem que es deu a la poca receptivitat del Govern en aquest camp, i, per tant, considerem positiu que sí, que se'n parli i que s'hi insisteixi.

I, parlant de temes reiteratius, m'agradaria suggerir al síndic i al seu equip que, ara que ja porten força anys d'experiència, facin algun dia un balanç complet i amb perspectiva històrica, un balanç sobre quines han estat les queixes més repetides i en quines recomanacions ha calgut insistir més, com ha evolucionat la resposta de les institucions afectades, etcètera. En resum, que més que la foto fixa de l'Informe anual, com cada any anem coneixent, es faci una gràfica del moviment social que representa l'existència de la institució del Síndic de Greuges.

Una altra novetat de l'Informe d'aquest any és el primer balanç de l'adjunt al Síndic per als drets dels infants, el qual va prendre'n possessió a mitjans de l'any passat. Degut, sens dubte, a la seva actuació, l'apartat dedicat a la infància ha crescut considerablement i s'han fet visites per iniciativa pròpia, com les que s'han fet i explicat, als centres especialitzats en l'acollida d'infants amb problemes. Tenint en compte que ens referim al sector de la societat normalment més feble i amb menys possibilitats de queixa davant les institucions, estem segurs que la presència d'aquest adjunt al

5560

Síndic serà fonamental per assegurar el reconeixement efectiu de tothom.

Prenem nota de les recomanacions que es fan a l'Informe i que fan referència a la necessitat d'elaborar un pla general d'infància, que facilitaria la feina de la institució. Esperem que el Govern també ho prengui en consideració ben aviat.

Per anar acabant, només alguns comentaris sobre el tema que potser ha estat més polèmic darrerament en relació amb l'actuació del Síndic; em refereixo al tema de la llengua. La defensa dels drets lingüístics sempre ha estat present en els informes del Síndic, i les diverses queixes als ciutadans reben el tractament que és habitual en totes les queixes, i se'n cerca una solució.

Normalment, les queixes són de ciutadans que es veuen impossibilitats d'utilitzar la llengua pròpia davant d'administracions normalment estatals. També es detecten queixes, com passa amb l'Informe d'enguany, de gent que no troba a disposició impresos en la llengua oficial de l'Estat. Tot plegat, queixes poc nombroses que demostren que la llengua no és problema a Catalunya i que el Síndic de Greuges pot destinar el seu temps i els seus esforços a treballar en els problemes reals de la nostra societat. Doncs resulta que des d'altres perspectives i des de fora de Catalunya aquesta percepció objectiva no és tinguda en compte.

Vull denunciar des d'aquesta tribuna el posicionament del Defensor del Pueblo espanyol, per dos motius. Un, per ficar-se en un debat on no estava convidat, com és el de la llengua; el Parlament ja ha discutit aquest tema i qui ha d'opinar, si vol, és el poble i les institucions de Catalunya, que són qui coneixen la nostra realitat social i el paper que el tema de la llengua té sobre tot això. I dos, per menystenir la institució del Síndic de Greuges i haver pretès actuar sobre una decisió del Parlament de Catalunya de forma unilateral, sense ni tan sols consultar-lo.

Si el Defensor del Pueblo pot fer i desfer al nostre país, aleshores per quins motius necessitem el Síndic de Greuges? O, a l'inrevés, si tenim un Síndic de Greuges, que treballa amb eficàcia, com demostra l'Informe que avui valorem, per a què ens cal un Defensor del Pueblo? En definitiva, per a res; en qualsevol cas, per gastar més pressupostos públics i cap altra aportació positiva.

Vull agrair públicament al senyor Cañellas la seva intervenció decidida per impedir una arbitrarietat que hauria ocasionat una crisi política de confiança com n'hi ha poques. Per sort, ara només tenim unes *recomendaciones*, que agraiem però que no havíem demanat, i que no tenim per què tenir en compte.

En conclusió de tot plegat, vull agrair el treball del síndic i de tot el seu equip, felicitar-los un any més pel seu detallat Informe, amb totes les recomanacions que ens fan i que nosaltres ens apuntem, i confiïm que el Govern i la resta d'institucions citades també ho facin i puguem millorar de forma clara i evident el servei als ciutadans i les ciutadanes.

Quan, fa poques setmanes, la totalitat dels grups d'aquesta cambra vam signar primer i votar després per

a la reelecció del senyor Cañellas com a síndic de Greuges, ho fèiem amb el convenciment que continuaria el seu treball rigorós, crític i independent a favor dels més desvalguts. L'Informe que avui se'ns ha presentat compleix perfectament aquestes perspectives.

Moltes gràcies, senyor president, senyores diputades, senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Pel Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula el diputat senyor Joan Ridaó.

El Sr. Ridaó i Martín

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, un any més, de conformitat amb la Llei que regula la institució del Síndic de Greuges, ens correspon debatre l'Informe tramès per aquesta institució, relatiu en aquest cas a l'any 1997.

Enguany, l'Informe, quant a la seva sistemàtica i la seva estructura, manté en essència la de l'any anterior. Se'ns ofereix, per una banda, una àmplia tipologia, classificada per matèries, de les queixes rebudes per la institució, prova una vegada més que les consideracions que fa el Síndic tenen una base empírica i que l'han portat a fer un seguit d'actuacions en defensa dels drets i les llibertats dels ciutadans.

Enguany es repeteix l'apartat introduït amb encert, l'any anterior, anomenat «Punts a destacar», a tall de resum de les queixes rebudes, les recomanacions i suggeriments formulats pel Síndic; en definitiva, una espècie de memòria sistematitzada molt útil per als diputats i diputades que hem estudiat i hem examinat l'Informe.

I finalment, la darrera alteració d'enguany consisteix en la reintroducció del llibre segon, la monografia, que vam trobar a faltar l'any passat i que ens va portar a alguns grups a demanar la seva introducció en l'exercici d'enguany, i aquest any dedicada a l'exclusió social, molt interessant i molt útil, i jo convidat i emplaçat les diputades i diputats que ho vulguin fer que hi donin una ullada.

(El president s'absenta del Saló de Sessions i el vicepresident primer el substitueix en la direcció del debat.)

Pel que fa a les mesures organitzatives i de divulgació, cada any tots els diputats i diputades de tots els grups ens esforcem –també ho fa el síndic– a reclamar de la Sindicatura, com a magistratura de persuasió que és, que adquireixi cada vegada més més projecció, més presència pública en els mitjans de comunicació, més notorietat exterior. Segurament encara no té la que hauria de tenir. És per això que valorem molt positivament, no només aquest any sinó l'any anterior, el desplaçament del síndic fora de la seu: a Lleida, a Tarragona, en el primer trimestre d'enguany a la ciutat de Manresa.

Durant la comissió ens preguntàvem, li preguntàvem al síndic: «I a partir d'ara què?» I ens deia: «La voluntat de la institució és continuar aquesta itinerància i, per tant, continuar en la línia actualment marcada.» Però és

evident que es plantejava la necessitat de definir –per què no?– la possibilitat d'establir convenis amb els ens locals, definir quins costos podria això suposar, i és per això que, una vegada més, tot i valorar molt positivament el servei de consulta telefònica, que ha ajudat a aproximar la institució al ciutadà, és important de propugnar –i ho fem conscients de les dificultats i l'escasença de recursos de què avui disposa la institució– que és necessària una efectiva descentralització en el conjunt del territori.

I per això ens permetem de suggerir, de recomanar a la Sindicatura de Greuges que estudiï la possibilitat d'arribar a convenis no ja tant amb tots els ens locals, sinó amb aquells que disposen d'*ombudsman* local –l'altre dia, en una visita a l'Ajuntament de Granollers, així m'ho plantejaven, i em fa l'efecte que és una possibilitat molt positiva–, o bé l'alternativa que seria també, a través de convenis de registre únic o de finestreta única, la possibilitat també que els ajuntaments dels ens locals poguessin vehicular també les queixes del ciutadà.

Al mateix temps cal, entenem, una adequada política informativa, que, a més de la lògica profusió de notícies que afecten la institució o la mateixa presència del síndic avui en seu parlamentària per exposar el seu Informe de l'any passat, multipliqui la seva presència en els mitjans de comunicació, i, per tant, això implica la necessitat d'inaugurar escenaris de col·laboració amb els mitjans de comunicació.

La institució, l'any passat, va tramitar aproximadament 3.900 expedients, cosa que vol dir –suposo– un increment del 14% respecte a l'any anterior, i això és un motiu de satisfacció i ratifica l'encert, com he dit, de la posada en marxa del Servei d'Informació al Ciutadà, cosa que equival al 51% dels expedients. Tanmateix, ens preocupa, i ho vam fer avinent durant el debat en comissió de l'Informe, el percentatge escàs –només un 1,4%– de les actuacions d'ofici, que equival, en termes absoluts, a 53. Cal replantejar-se, entenem, aquesta qüestió, perquè sobretot aquesta dada fins i tot no és del tot representativa, si entenem que més de la meitat de les actuacions d'ofici vénen de les visites als dipòsits de detinguts, als centres penitenciaris i, en el cas de l'any passat, als centres de justícia juvenil, i, per tant, hi ha una certa recurrència en aquest tipus de fets que vénen essent habituals, i, per tant, no denoten la importància que la institució hauria de donar a aquest tipus d'actuacions d'ofici.

En aquest apartat també, pel que fa a l'estadística, és destacable el percentatge, el 71% d'acceptació, de les consideracions del Síndic, i això és fonamental, i de la qual cosa ens felicitem i felicitem la institució.

L'adjunt per a la defensa dels drets dels infants és una figura creada, com vostès saben, el mes de maig de l'any 97 –per tant, fa tot just un any– amb l'objectiu de reforçar el treball en defensa dels drets dels infants. Encara és aviat per avaluar, entenem, la seva tasca i la incidència en el conjunt de la institució, però com que la seva creació va anar paral·lela, simultània a l'aparició de nombrosos casos d'abusos i de violació de drets dels infants, valorem molt positivament l'elaboració de l'In-

forme sobre la xarxa de pederàstia del Raval o, en un altre ordre de coses també, les visites que va efectuar d'ofici als diversos centres de menors.

Diu l'Informe que enguany –l'any passat– es va trencar per primera vegada la norma de la convenció no escrita de no participar en comissions, en plataformes i en tot tipus d'organismes, i ho diu en relació amb la participació en la Comissió Catalana del Cinquantè Aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans. Ens sembla que és un fet molt positiu, pel qual cal felicitar la institució i demanar que aquesta excepció no sigui l'única. Crec, creiem que existeixen tantes causes i tan justes com aquesta que mereixen que no només pel motiu d'aquesta commemoració hi sigui present la institució d'una o altra manera, i per tant que el Síndic a partir d'ara no declini la invitació que se li pugui formular a participar en altres fets tan importants com aquest.

Pel que fa a la secció d'administració general, i pel que fa concretament a l'apartat de seguretat ciutadana, un altre any es denuncien les actituds prepotents, les pràctiques abusives, els maltractaments d'alguns membres dels cossos de seguretat, dels cossos policials, tot i que l'Informe no detalla quins cossos policials són. Nosaltres vam emplaçar el Síndic en comissió –ho tornem a repetir– que de cara a l'any vinent seria molt interessant que, de la mateixa manera que es concreta quines administracions –si són ajuntaments, consells comarcals, Administració de la Generalitat o Administració de l'Estat–, es concreta o es desglossa quines són les deficiències o disfuncions que evidencien cada una d'elles, també seria important de detallar o de concretar quins són els cossos que presenten amb més assiduitat aquests problemes.

Pel que fa als dipòsits municipals de detinguts, en general coincidim amb la reflexió del Síndic sobre el fet que no es reuneixen les condicions per fer possible el compliment de les penes d'arrest de cap de setmana, de manera que cal acudir a alguns centres penitenciaris, i, en aquest cas, el Síndic planteja la necessitat de reconsiderar aquesta qüestió, una demana a la qual nosaltres ens afegim, sobretot perquè entenem que per part d'alguns operadors jurídics, especialment jutges i fiscals, no s'ha aplicat adequadament aquesta mesura alternativa de presó, i també perquè entenem que el Govern de la Generalitat ha actuat amb una gasiveria molt important a l'hora de dotar econòmicament els ajuntaments per mantenir aquestes infraestructures. Un fet que pot venir a ser superat a partir d'una resolució del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que condemna en aquest cas la Generalitat a fer efectiu el pagament d'aquestes obligacions econòmiques.

En l'apartat d'immigració estem d'acord, com altres anys –només faltaria–, amb la necessitat que planteja el Síndic de reformar la Llei d'estrangeria; amb la possibilitat de vot dels immigrants a les eleccions municipals; amb les crítiques a la política de reagrupament familiar; amb la constatació també feta sobre les dificultats dels immigrants a accedir als serveis i prestacions socials de què es beneficien la resta de ciutadans, i en aquest sentit hi ha un exponent molt clar, que mereix en l'Informe més d'una queixa i més d'una actu-

5562

ació del Síndic, com és la integració dels immigrants i dels seus fills en els centres d'ensenyament.

Pel que fa a l'Administració general, i concretament en el terreny del procediment administratiu, un any més ens sumem a l'exigència plantejada pel Síndic de millorar la informació al ciutadà sobre les actuacions o activitats de les administracions públiques; continua sent una assignatura pendent, com ho és també la necessitat que les administracions resolguin puntualment els expedients de peticions d'ajuda a l'Administració, on es detecten uns retards considerables que cal resoldre.

Pel que fa a les prestacions personals, hi trobem a faltar una reflexió al voltant de la necessària reforma del marc legal penal sobre l'incompliment de les prestacions personals, objecció de consciència i la insubmissió. En aquest sentit, la subsistència de les penes d'inhabilitació i la possible penalització de l'objecció de conveniència és un fet molt preocupant que sabem que també preocupa el Síndic, com preocupa el conjunt de defensors del Poble i *ombudsmen* de tot l'Estat, però és una reflexió que no és, en aquest cas, reflectida en el mateix Informe. Entenem que en aquest sentit una reflexió addicional com és la necessitat d'avançar el calendari de la professionalització dels cossos..., de les forces de seguretat de l'Estat, i el fet que sigui inadmissible el recurs del Dret penal per imposar les escorrialles d'un model que fa fallida, entenem que era una reflexió necessària i que hauria d'haver contemplat inicialment l'Informe.

Pel que fa a l'ordenació del territori, en el terreny de l'habitatge, que constitueix un dret humà i un dret, autènticament, socioeconòmic i, fins i tot, constitucionalitzat, d'una o altra manera, les dificultats per accedir a l'habitatge porten el Síndic a concloure –i en això nosaltres ens afegim– que els esforços del conjunt de les administracions implicades han estat i són, com cada any, gairebé insuficients, atesa la manca de sòl per poder promoure habitatge. El Síndic proposa –i nosaltres també ens hi adherim, i donem per reproduïts els arguments i les reflexions contingudes en l'Informe– la necessitat d'incrementar, d'una banda, el nombre d'habitatges de protecció oficial i, per tant, de disminuir les llistes d'espera, que són un fet habitual i acostumat. En segon lloc, el fet de vetllar per un adequat manteniment i, per tant, de conservació del nostre parc d'habitatges; i aquí creiem que és un element, un extrem en el qual cal posar l'accent per evitar problemes d'habitabilitat i, per tant, també de riscos a l'hora, doncs, de poder viure, pel que fa als usuaris i als titulars d'aquests habitatges, però, sobretot, per la necessitat de poder reutilitzar aquests habitatges i treure'n un rendiment, que avui és molt escàs. I, finalment, també ens afegim a la necessitat d'explorar –per què no?– fórmules més imaginatives; en aquest sentit, ens atrevim a suggerir també la necessitat de traslladar a l'Administració fórmules com l'actualització de la figura dels censos, potenciar el lloguer, potenciar la renda vitalícia, etcètera, etcètera.

Pel que fa a la sanitat, és una evidència, com diu el Síndic en el seu Informe, que la demanda de serveis sanitaris públics s'incrementa per factors demogràfics, d'avenços tecnològics, la universalització, també, d'a-

quest servei essencial, i, per tant, que comporta un increment de la despesa sanitària que ha portat a adoptar, gairebé com una única mesura, la necessitat de racionalitzar la despesa a través de la intervenció en els medicaments, l'anomenada «medicamentada». Per això compartim la crítica que formula el Síndic de l'absència d'autèntiques mesures globals –i, per tant, també eficients– de reforma sanitària, que evitin que el sistema públic pugui fer fallida, però que, alhora, també, simultàniament, puguin garantir el nivell de prestacions. I, pel que fa a l'avaluació del segon Pla de salut, nosaltres coincidim substancialment també amb l'anàlisi que fa el Síndic dels aspectes més deficitaris de la planificació sanitària, és a dir, l'atenció domiciliària i el desplegament dels recursos alternatius a l'assistència hospitalària. Per tant, l'atenció domiciliària –sobretot de cara a la gent gran– com les llistes d'espera són, sobretot pel que fa als col·lectius més vulnerables, una vegada més, uns aspectes sobre els quals cal insistir, i, per tant, en aquest sentit és urgent la finalització de la reforma de l'atenció primària.

Pel que fa al treball, les dificultats, fins i tot en un moment de bonança econòmica, d'adequar l'oferta a la demanda d'ocupació de treball i, per tant, també de reduir conseqüentment la taxa d'atur ens obliguen –i ho diu el Síndic també– a posar èmfasi en les polítiques actives d'ocupació, que ara ja han estat traspassades, i de les quals és titular el Govern de la Generalitat. Entre les recomanacions que destaquem hi ha la modificació sobre les prestacions de desocupació i, per tant, l'accés de les persones més grans de quaranta-cinc anys, l'increment del suport a l'economia social i l'autoocupació, però trobem a faltar també un posicionament més clar al voltant del repartiment del treball, al voltant de la disminució de les hores extres, al voltant també d'aquelles qüestions, com la creació de nous jaciments de treball, que han estat motivant i ocupant les forces polítiques i el mateix Govern al voltant dels successius plans d'ocupació.

I, pel que fa als serveis socials, volem aplaudir enguany el coratge que ha tingut el Síndic a l'hora de plantejar la inadequació del Decret de preus públics. El posicionament del Síndic en aquest sentit ha estat molt clar, molt explícit, i ha servit per constatar la necessitat d'un autèntic debat polític en aquesta cambra per tal d'abordar el règim de contraprestació dels preus públics en els serveis socials, i també per denunciar l'atac frontal a una de les potes de l'estat del benestar com és els serveis socials i, per tant, la subsidiarització progressiva que tenen els poders públics i l'Administració en relació amb aquesta qüestió, alhora que també la denúncia ha estat...

El vicepresident primer

Se li ha acabat el temps, senyor diputat.

El Sr. Ridao i Martín

Ja acabo, senyor president.

...pel que fa als minsos pressupostos que el nostre Govern destina a aquest apartat del benestar social.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El vicepresident primer

Gràcies, senyor Ridao. Correspon ara el posicionament del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds. Per fer-ho, té la paraula la diputada senyora Carme Tolosana.

La Sra. Tolosana i Cidón

Gràcies, senyor president. Senyor president, senyores i senyors diputats, en primer lloc, voldria començar la meua intervenció amb un agraïment a la tasca del Síndic i del seu equip, recollida en l'Informe que avui tractem.

Coincidim plenament amb els objectius que aquest Informe expressa, que diu que pretén col·laborar en la tasca del Parlament i dels seus membres tant en l'exercici de la potestat legislativa com en l'impuls i control de l'acció del Govern. Pensem que l'Informe, realment, facilita la nostra feina, perquè fa de pont entre la ciutadania i ens fa veure aquells temes de major sensibilitat social que no troben la resposta adequada o satisfactòria.

Uns apunts generals sobre l'Informe d'enguany i el treball de la institució del Síndic. Ens felicitem de la recuperació del llibre segon –nosaltres també vam demanar que de bell nou s'incorporés aquest llibre segon–; també ens felicitem de la incorporació activa de l'adjunt al Síndic de Greuges per a la defensa dels drets dels infants, i, a més, veiem el fruit de la seva tasca, recollida en l'Informe, i la trobem realment molt satisfactòria.

Hi ha un aspecte que també volem destacar, com ja vam fer en la Comissió, que és la continuïtat i el seguiment del treball, i –dèiem– un exemple per nosaltres paradigmàtic és el tema del dipòsit de detinguts a Catalunya. El fet que això hagi començat amb una intervenció d'un estudi monogràfic que es va presentar l'any 91, les posteriors visites des del 95 i que avui, enguany, es torni..., es presenti com s'ha seguit el procés de tot aquell treball, pensem que vol dir una bona manera de treballar i de donar continuïtat a la feina. Per tant, també volem felicitar-los per aquest aspecte.

Entenem que es confirma la utilitat del Servei d'Informació al Ciutadà, perquè agilita aquesta relació, la facilita i la fa propera, i també el fet que hi hagi hagut un increment dels expedients –ja esmentat adés, d'un 14%–, i volem entendre que això significa un major coneixement de la institució, però, malgrat que en la resposta del Síndic semblava matisar la nostra observació, hi ha un aspecte que no ens satisfà, i és la disminució de les recomanacions ateses, que ha passat d'un 76%, l'any passat, a un 71%, enguany.

També voldríem assenyalar que, reflexionant sobre la resposta que donà en comissió el Síndic respecte a la pregunta formulada per la senyora Marina Geli de la tipologia dels queixosos –respecte a edat, condició social, nivell d'estudis–, i que la resposta del Síndic va ser que no tenien dades perquè es requeria molt poca informació o molt poca..., no hi havia cap procediment administratiu per ser atès per la institució, ara nosaltres, pensant-hi, ho valorem com una qüestió positiva, i entenem que això segurament va vinculat a la simplifica-

ció dels processos, a l'agilitat i a la tranquil·litat que dóna el queixós de ser atès sense cap especial requisit.

També destaquem com a positiva la descentralització, ni que sigui limitada, i l'entendem..., entenem el que vostè ens deia, que segurament amb mitjans tècnics la presència física no està tan justificada. Però nosaltres creiem que això ajuda a donar a conèixer..., i que dóna proximitat al ciutadà, i que no es tracta exclusivament d'una resposta tècnica, sinó d'una presència activa, i que és també un dels camins per donar a conèixer aquesta institució.

També volem felicitar-lo, un any més, per la seva independència de criteri i el compromís que pren vostè en moltes de les seves actuacions.

Atenent el contingut d'aquest Informe, nosaltres pensem que ja es pot fer, que ens permet fer una reflexió una mica preocupant. Pensem que la democràcia té com una de les eines fonamentals la garantia dels drets, l'equitat en la seva distribució; que també la participació i la informació, com a primer esglaió de la participació ciutadana, la transparència en allò que exerceix el poder públic i la cohesió social són parts indissolubles i inseparables d'aquesta democràcia. I precisament el seu Informe el que va assenyalant és que això no es dóna, o que no es dóna suficientment –siguem més precisos. I és que l'Administració és gasiva –a cops–, és incomplidora –a cops–, justament en aquests aspectes.

Hi ha queixes sobre la dificultat d'accedir a la informació, hi ha queixes al voltant del coneixement dels criteris de selecció de l'Administració; i això és manca de transparència. Es delaten situacions d'indefensió dels més febles; l'apartat d'immigració és absolutament revelador, o també en sanitat, no?, referit a la gent gran.

Pel que fa a la immigració, vostè hi fa un apartat específic, perquè, realment, mereix aquesta atenció específica, sobretot pel que fa, en el cas de la immigració, al dret de vot, al control de fluxos o al tràfic il·legal d'immigrants. En qualsevol cas, nosaltres coincidim amb vostè que el marc legal –la dita «llei d'estrangeria»– és absolutament negatiu, consentidor de situacions com aquestes; no les impedeix, si més no, i en certa manera les afavoreix. Esperem, realment, que el treball que s'està portant ara al Parlament espanyol serveixi per canviar aquest marc legal.

Un altre tema que nosaltres pensem que incideix en aquesta reflexió és la manca de resposta de l'Administració i el retard en les tramitacions, que també crea indefensió en els ciutadans. Nosaltres pensem que en tots aquests temes hi ha dues coses fonamentals: una, la minusvaloració del dret de les persones, que afecta sobretot els sectors més febles de la societat, i una altra, el desprestigi o la devaluació de l'acció pública. I ambdues coses ens semblen força preocupants.

Pel que fa als apartats concrets..., lògicament, no parlaré de tots; no es tracta que jo ara faci un informe de l'Informe, no pas perquè no els consideri interessants i que no pensi que compleixin els objectius que esmentàvem adés, d'ajudar-nos a millorar la nostra tasca parlamentària, sinó perquè ens sembla que no és necessari ni és la funció d'aquesta intervenció. Farem uns

5564

apunts sobre aquells aspectes que ens han semblat més interessants o més suggeridors –interessants ho són tots–, i començaré pel que fa al medi ambient.

L'anàlisi de les queixes que vostès han recollit i han atès fa, ens permet fer una reflexió respecte a dos punts: un, que la queixa parla d'afectacions molt pròximes, molt directes sobre els ciutadans, i un altre, que majoritàriament va referida a la tolerància de l'Administració, en molts casos, amb les empreses. Pel que fa a la primera, a la proximitat de les queixes, de l'afectació directa, ens fa pensar que segurament en els temes mediambientals manca encara una sensibilitat que no sigui tan immediatista del ciutadà, que sent la seva molèstia a la seva vora i que no es preocupi d'allò que ja no veuen els seus ulls. I, per tant, es reclama segurament una necessitat d'informació i de formació que desenvolupi una solidaritat respecte a les generacions futures, que són les que heretaran el nostre patrimoni mediambiental. I respecte a la tolerància de l'Administració amb les empreses, la necessitat, com vostè assenyala, que l'activitat empresarial respecte al medi ambient..., han d'estar necessàriament harmonitzades.

Analizant l'apartat de sanitat es reforça de bell nou, entre altres coses, la manca d'informació, el silenci davant de les reclamacions, és a dir que l'Administració, a més a més, de vegades, de no donar els serveis amb suficient qualitat o amb suficient agilitat, com diuen les llistes d'espera, és poc amatent amb l'usuari, és poc amatent a respondre les reclamacions que aquest formula. Entenem que això no és correcte i es repeteix massa sovint. Volem felicitar-lo de les actuacions d'ofici, en aquest cas sobre l'anorèxia i la bulímia, que trobem realment molt interessants, ja que aquest és un problema molt preocupant; ara ja no és un problema marginal: afecta una gran quantitat de noies, i també de nois, adolescents, i cada vegada més joves. També trobem molt interessant el que fa referència a la salut mental i la psiquiatria en els centres penitenciaris, com el seu toc d'atenció respecte a l'atenció dels malalts crònics, que ens ha semblat també molt interessant.

També volem destacar un cop més la seva recomanació respecte a l'agilitat de la reforma de l'atenció primària i la posada en funcionament de nous equips d'atenció primària. Pel que fa a l'apartat dels infants, la visita que vostès han fet als centres educatius de menors infraccionistes, nosaltres entenem que fan que d'ella derivin unes observacions realment pertinents i molt interessants. Com diuen vostès, un assumpte delicat és la compatibilitat entre els drets i les llibertats fonamentals i la normativa, sovint imprescindible, dels centres de compliment de mesures de menors i joves. Aquesta contradicció entre la necessitat del rigor o del perllongament del tractament i el respecte a la llibertat de l'infant pel que fa a viure en el seu entorn familiar i la seva llibertat és una de les contradiccions serioses sobre les quals cal reflexionar i que només tindrien solució –nosaltres entenem– d'acord també amb les seves observacions, que és la necessitat de fer actuacions integrals. No n'hi ha prou a tractar els joves o els adolescents o les criatures. Cal tractar, diguem-ho així, l'entorn familiar o social; si no, el jove, l'adolescent, l'infant, quan surt del centre torna trobar aquest ambient

desfavorable que l'ha portat moltes vegades al tractament anterior.

Igualment ens felicitem per la seva actuació d'ofici sobre la xarxa de pederastes del Raval, i ens afegim al que es va dir a la Comissió sobre la importància de fer un informe sobre la infància a Catalunya. Un altre cop els tractaments integrals, la visió en conjunt dels problemes, són els que donen realment eficàcia i eficiència en la intervenció de les administracions sobre els sectors afectats.

D'ensenyament, veiem que al reguitzell de queixes que vostès han recollit es confirma una cosa que el meu Grup ha constatat i ha repetit moltes vegades, que és que el que hi ha pitjor de la reforma és tot allò que encara no s'ha fet, perquè totes les queixes vénen a parlar d'això, del que no s'ha fet, del que no s'ha construït, del que no s'ha dotat, dels transports i de menjadors que no han rebut l'ajut necessari, de les no-clases, no-aules de zero a tres, de la mancança que vostès, quan van fer l'informe de l'absència en el mapa d'FP –en aquest moment segurament hauria de ser una altra matissació–, i els problemes de certificació, que encara no s'havien resolt respecte a les persones que havien cursat mòduls experimentals, i aquest sí que encara és vigent. Per tant, la reforma, sobretot, dels grans problemes que té –que en pot tenir d'altres–, segurament, és allò que no s'ha fet, no precisament allò que s'ha fet, i aquestes queixes ho certifiquen, a la nostra manera de veure-ho.

El tema de la immigració. Em repeteixo un cop més felicitant-los pel seu compromís en la seva tasca i pel coratge d'afirmar que no n'hi ha prou que formalment en les normatives estiguin garantits els drets, sinó que quan aquests s'han d'exercir per persones en inferioritat de condicions, de vegades fins i tot lingüístiques, de coneixement de la nostra realitat social, dels seus drets –que per a ells és nova–, de les nostres normatives –també noves o desconegudes–, l'Administració està obligada a intervenir-hi. L'exercici real dels drets no pot deixar-se en mans del mercat, d'allò que succeeix, dit «naturalment»: la realitat que ara tenim no és l'única realitat possible.

Com dèiem abans, pel que fa al llibre segon, nosaltres estem satisfets que s'hagi recuperat de bell nou. Em sembla especialment..., tot i que no és molt extens, realment, és modest en certa mesura, però no perquè no tingui qualitat, sinó perquè el tema pot permetre pàgines i pàgines, però ens sembla que la definició o la percepció que vostès tenen de les persones susceptibles d'estar incloses en aquest apartat de persones marginades o excloses de la societat, quan vostès diuen «la baixa autoestima i manca d'identitat com a ciutadà amb drets», o bé quan afegeixen «l'enorme frustració», parlant en aquest cas, especialment, dels joves que ara comencen a ser una població també possible de ser població exclosa, al voltant de vint-i-cinc anys, que ja estan al carrer, i diuen: «L'enorme frustració de ser marginats d'una societat que alhora els incita a consumir, els nega poder-ho fer perquè la seva no és una demanda solvent, per més que han nascut en l'abundància, en la democràcia, i no poden exercir la llibertat», nosaltres diem –hi insistim– que allò que hem conegut

o hem dit com l'estat del benestar, si no es fa amb una aportació justa, equitativa i generosa dels recursos i no es manté i es millora l'atenció actual i es millora també l'equitat de la seva distribució, porta cap a la fractura social.

El temps s'acaba. Només ens agradaria dir que nosaltres assumirem allò que ens oferim a fer al final de la sessió en comissió, que és ajudar amb iniciatives parlamentàries a la recerca de millors mecanismes de difusió d'aquesta institució, amb el major nombre de recursos humans i materials perquè puguin exercir la seva tasca amb igual qualitat però amb major intensitat que ho ha fet fins ara; i finalment volem dir que agraïm a vostè, a la institució del Síndic, a la persona del síndic i als seus col·laboradors la tasca realitzada.

Moltes gràcies, senyor president.

El vicepresident primer

Moltes gràcies, senyora Tolosana. Pel Grup Popular, pot prendre la paraula, per fixar la seva posició, té la paraula la senyora Dolors Montserrat.

La Sra. Montserrat i Culleré

Gràcies, senyor president. Il·lustres senyores i senyors diputats, en nom del Grup Parlamentari Popular, volem felicitar i agrair a l'honorable síndic, així com els síndics adjunts, el senyor Bartlett i el senyor Cots, i tots els assessors d'àrea, tècnics i personal de la institució, la tasca desenvolupada en l'elaboració de l'Informe de 1997, així com el retrobat llibre segon, que ha sigut objecte d'anàlisi, tots dos, i a debat en comissió els passats dies 7 i 8 de maig, i que ens han permès al Grup Popular compartir entre tots els meus companys diputats i diputades, membres de la Comissió, les preguntes i aclariments pertinents a les dues sessions en què l'honorable síndic ens ha descrit i justificat exhaustivament tot el treball de l'any, i felicitar-lo també per la commemoració del cinquantè aniversari dels drets humans a casa nostra.

El Grup Parlamentari Popular valorem positivament l'Informe i li donem suport per la innovació constant, per l'agilitat, pel grau de compliment dels objectius, per la distribució de les quinze seccions i per la fidelitat de l'estructura mantinguda, però innovadora a la vegada, i per la defensa clara i lleial envers els ciutadans de Catalunya. És fruit d'una bona gestió el nombre de 5.018 actuacions portades a terme, repartides, com ja s'ha dit pels diputats que m'han precedit, entre iniciatives, conseqüències elles de moltes queixes, doncs, que han arribat de manera escrita, d'altres resoltes en el moment de plantejar-se bé personalment o bé per telèfon, i les ateses mitjançant el Servei d'Informació al Ciutadà, i evidentment les actuacions d'ofici, que any rere any ens semblen, al nostre Grup, poques, però que, evidentment, valorem molt positivament. Compartim l'acció descentralitzadora per donar a conèixer la institució amb l'apropament i gestió a Tarragona, Lleida i Girona, i fa ben poc –com molt bé ha dit l'honorable síndic– a Manresa.

Volem fer extensiu al síndic el nostre reconeixement de les múltiples reunions de treball per la defensa dels

drets dels infants, les múltiples reunions i visites a centres de menors, a residències de disminuïts, i també volem agrair-li l'apartat corresponent a les dones maltractades, a les visites docents que creiem que han estat molt importants, a les visites institucionals, la participació en conferències, cursos i seminaris, a la presència en els mitjans de comunicació sempre amb la ferma voluntat de donar a conèixer la institució, i no puc oblidar manifestar a l'honorable síndic que el grau d'acceptació de les consideracions situades a finals de l'any passat, el 71%, molt important –i percentatge, com molt bé ell ens explicava en comissió, en augment–, és mèrit aconseguit, doncs, de la institució que el síndic representa. Però nosaltres no podem perdre de vista que les queixes raonades dels ciutadans s'incrementen sempre envers les diferents administracions públiques a Catalunya, i a mesura del grau de coneixement de la institució creix també el nombre de queixes, i, per tant, això ens indica que persisteix la ineficàcia a les administracions a Catalunya.

Volem ressaltar, doncs, tres qüestions que ens semblen importants, i les volem posar a la consideració de la institució i de tots vostès, senyors i senyores del Govern.

En primer lloc, demanem que el nou fulletó, que molt bé ha explicat l'honorable síndic, editat l'any 1997, divulgatiu de la institució, es faci arribar als llocs públics de Catalunya, amb la possibilitat d'utilitzar les xarxes divulgatives ja existents, com a través de sanitat, benestar social, l'escolar i d'altres, per tal de fer arribar el tríptic a ajuntaments, consells comarcals, sales d'espera d'hospitals comarcals, centres d'assistència primària, mostradors d'atenció al ciutadà a escoles, també, i a tants llocs que per a atenció o espera del ciutadà arribessin de forma més fàcil, més àgil, més simple fins i tot, a la mateixa gent gran.

En segon lloc, volem destacar la presència en els mitjans de comunicació de la institució. En aquest any 97 hi ha estat 35 vegades la seva presència, de les quals tan sols dues a Catalunya Ràdio i tres a TV3. Em dirigeixo a vostès, del Govern, perquè intensifiquin la presència i divulgació de la tasca i funció de la institució en els mitjans públics de Catalunya. La institució és de tots, i els mitjans públics, per mandat d'aquest Parlament, també són de tots. O és que només valoren vostès, senyors i senyores del Govern, els signes partidístics a Catalunya Ràdio i a TV3?

I en tercer lloc, suggerim al síndic la possibilitat de gaudir l'any vinent d'un informe específic sobre la infància a Catalunya. Creiem que no tan sols és del nostre interès, doncs, l'aportació de dades, estadístiques, experiències, i les seves valoracions sempre extraordinàries ens podran ajudar i aportar..., i incidiran positivament com a eina per treballar conjuntament pel respecte dels drets dels infants i adolescents a Catalunya, per contribuir entre tots que casos com el del Raval, que el Síndic també menciona en l'Informe, no succeeixin mai més.

Avui, després d'aquest Ple, en el proper Ple hi ha a debat una proposició no de llei que se substanciarà, i en un exponent de la necessitat de gaudir..., crec que és un

5566

exponent que puguem gaudir d'aquest Informe. Parla de qüestions de menors, parla de l'explotació en el món del treball; per tant, se'ns fa imprescindible demanar a la institució i demanar també al Govern que faciliti al màxim possible que tots plegats puguem gaudir d'aquest Informe.

De l'Informe i del llibre segon es desprèn una reflexió global difícil d'expressar dins del temps que em correspon per al nostre posicionament, reflexions de contingut ampli i profund que han de servir per redreçar i millorar la política que desenvolupa el Govern de la Generalitat. És evident que les reflexions i conclusions ens serviran al nostre Grup per instar i controlar el Govern perquè compleixi programes, objectius, promeses, compromisos i acords puntuals corresponents al debat de pressupostos de la Generalitat de Catalunya.

L'oposició hem fet i fem esforços amb propostes concretes, perquè és el nostre compromís, la nostra obligació. El Grup Popular, al llarg del 1997 i d'enguany —mitjançant els debats monogràfics sobre l'atur, el debat de política general, la Llei de pressupostos del 97 i del 98, així com el debat monogràfic d'enguany, d'agricultura—, hem presentat propostes de resolució, mocions i d'altres iniciatives que han merescut el suport d'aquest Parlament, i que en la pràctica totes elles han anat sempre en la mateixa direcció dels suggeriments i conclusions que el Síndic ens indica en l'Informe.

Qui governa? Vostès. Doncs, vostès tenen tota la responsabilitat tant pel que fa als encerts com per les desviacions i els incompliments polítics envers els nostres conciutadans de Catalunya. Sincerament, haig de manifestar que, tot repassant els diferents posicionaments d'anys anteriors, així com l'anàlisi de l'Informe corresponent al 1997, pensava, i penso, i segueixo pensant, però, en què haurem pogut avançar si les queixes diferents són coincidents, si els que no seguien ara tampoc segueixen, si l'accés a una «vivenda» encara és inaccessible. El dret a una «vivenda» és un dret fonamental de la persona, i, davant d'altres expectatives que hi concorren en pla positiu en el marc econòmic, hipotecari i, en especial, que l'ocupació va millorant, ens trobem encara amb una bona part de ciutadans amb menys poder adquisitiu, que cerquen, que busquen llogar un pis, i el mercat especulatiu frena les seves possibilitats, principalment a persones joves i a persones grans. Conec algun o altre municipi en què la mateixa Administració local és qui barra el pas a noves gestions urbanístiques de «vivendes», i que compleixen els requisits urbanístics. Però una manca de control sobre la mateixa Administració contribueix que el mercat sobre «vivendes» construïdes per a la compravenda se situïn a uns preus difícils, quasi inaccessibles, mentre que a poquets quilòmetres d'aquests municipis a què feia referència, una «vivenda» amb les mateixes característiques es diferencia entre un vint i un trenta per cent menys.

Hem millorat en medi ambient? Sí. Som pioners en lleis, a Catalunya, en mesures, en controls, gestió, depuració, neteja de rius i tantes accions mediambientals a Catalunya. Però, tot i així, un dels primers temes que preocupa el ciutadà a casa nostra —i ho constatem també en les queixes rebudes— és la qualitat del medi en el nostre entorn més immediat. L'Informe ens parla de

diferents incompliments, de llicències municipals que afecten els sorolls, i això afecta directament els veïns, i els predispesa *al borde de un ataque de nervios*. I un exemple ben recent: els veïns de Ripollet. Tots els grups parlamentaris hem vist, aquesta setmana, hem vist i hem escoltat com pateixen aquestes persones: l'autopista A-18 de la Generalitat de Catalunya, amb un trànsit més que intens, passa per damunt d'ells; millor dit, pel menjador o el dormitori, i mirin, després de vint-i-cinc anys i de diferents reivindicacions, el Govern de la Generalitat no actua, no resol mesures favorables per a aquests veïns del Pont Vell o de Can Tiana, a Ripollet.

I ara parlaré en relació amb la sanitat. Coincidim amb l'honorable conseller: s'ha millorat molt en la salut mental, però a mi m'esgarrifen les dades que ens revela l'honorable síndic referents a les persones que es troben residint en institucions psiquiàtriques, que no correspon, el seu estat, per estar en aquests centres. Per tant, cal, doncs, un esforç de vostès, del Govern, i de tots nosaltres, per redreçar aquesta situació i perquè cada persona, dignament, estigui en el lloc adequat. Per primera vegada se'ns parla de l'anorèxia i de la bulímia, que actualment estan en fase de creixement. Creiem que cal una especial atenció per als malalts i per als familiars que pateixen aquesta angoixa.

Les llistes d'espera han anat millorant, sí, han anat millorant, però no ens podem relaxar, ja que ni a tots els indrets de Catalunya ni en totes les especialitats això és així. Arriben queixes referents a sanitat, però també els mitjans de comunicació en reben, i ben significatives, com aquest dilluns d'aquesta setmana, que una carta sortia publicada a *El Periódico de Catalunya*; els recomano, per a la seva bona orientació, senyors del Govern, que la llegeixin, aquesta carta del senyor Nonera. És molt interessant: remarca que les coses no van prou bé a casa nostra. (*Remor de veus*.) Fóra bo que el recull de premsa de moltes i moltes queixes que al cap de l'any van sortint, fins i tot, en els mitjans de comunicació, ens els anéssim guardant, perquè vostès, el Govern, en moltes ocasions, estarien en alerta roja.

No puc referir-me a tots els temes de les quinze seccions, però, creguin-me, per tots ells treballarem i intensificarem les iniciatives, com venim fent. Però sí que vull aturar-me, i al final de la nostra intervenció, per referir-me al que el Síndic, en l'Informe, ens transmet sobre l'estat del benestar i l'exclusió social.

Fa dos anys que parlàvem de l'Any de la tolerància, de l'Any dedicat a la pobresa, i recordo que jo mateixa analitzava, en el si del Ple, el Pla integral de lluita contra la pobresa i l'exclusió social. I ens preguntàvem, i em preguntava: funciona el nostre Pla, a Catalunya? Podem fer més, i com? Tenim voluntat personal i política? De llavors fins ara són molts els plantejaments que ha fet el Govern de la Generalitat, però jo pregunto: i després de dos anys, han aplicat mesures de prevenció dels problemes socials que afecten el col·lectiu de persones anomenat «d'exclusió social»? Crec que no, i crec que no perquè, llegint detingudament la intervenció del Grup de la majoria a la Comissió del Síndic, i amb evident preocupació pel tema de la pobresa, i coincidint amb tots els grups parlamentaris, te n'adones de la incertesa a buscar solucions. I com vostès comen-

taven, no sabien ni com ni de quina manera podien fer veure, a les persones, que estaven no excloses, que es podia treballar per elles. O bé quan reflexionaven sobre altre tipus de pobresa, o bé quan vostès s'hi referien, preocupats per les recomanacions de l'Informe, o bé quan vostès pregunten al Síndic si han pensat o si han trobat alguna forma d'arribar a aquestes persones grans. I vostès constaten que es troben, perquè ho coneixen molt bé, que persones que podrien accedir a una residència privada o als establiments de serveis públics, segons el tipus, evidentment, de pensió, no hi accedeixen perquè no saben, no coneixen els serveis socials...

El vicepresident primer

Se li ha acabat el temps, senyora diputada.

La Sra. Montserrat i Culleré

Gràcies, senyor president, ja acabo.

..i el desconeixement fa que moltes vegades, els drets, els ciutadans no els puguin acomplir o no en puguin fer ús.

Per tant, deixo en l'aire, perquè vostès m'ho responguin, jo pregunto: és manca de coneixement o és manca de llocs i places de residències per a la gent gran a casa nostra?

Moltes gràcies, senyor president.

El vicepresident primer

Moltes gràcies, senyora Montserrat. Pot fixar la seva posició el Grup Socialista; per fer-ho, té la paraula el diputat senyor Martí Sans.

El Sr. Sans i Pairutó

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, des del Grup Socialista, com han fet els grups que m'han precedit, valorem molt positivament el treball que fan el síndic i el seu equip, l'objectivitat en el tractament dels temes, en què es reflecteix –i no podria ser d'una altra manera– la independència que aquesta institució ha de tenir. I també ens felicitem i ens congratulem perquè, quan una institució com el Síndic funciona, i funciona bé, vol dir que és un bon termòmetre de la salut democràtica d'aquest país.

Dit això, i tenint en compte que celebrem el cinquantè aniversari de la Declaració dels drets humans, i fent cas dels suggeriments que al llarg de l'Informe fa el Síndic, des del Grup Socialista proposem ja a aquest Parlament un debat monogràfic sobre l'estat del benestar, perquè, quan ens fan aquestes reflexions –i entenc que les hem de contextualitzar bé; moltes coses funcionen, però n'hi ha moltes que no funcionen, i són situacions realment lamentables–, hem de fer una reflexió, tots plegats, no pensar que això ens ho diuen perquè són altres que fallen, sinó que cada un, des de la seva responsabilitat, les administracions –la local, l'autonòmica, l'estatal–, des del Parlament, els diputats, cada un des del seu lloc, fent control de l'Executiu o governant bé, tenim la responsabilitat d'anar millorant aquestes situacions.

Perquè, senyores diputades i senyors diputats, quan un any es diu que es retarda massa el pagament de les subvencions, i el següent any el que ha de dir l'Informe del Síndic és que les subvencions es presenten més tard, o sigui que els tràmits es retarden, s'està fent una argücia des de l'Administració –en aquest cas, de la Generalitat de Catalunya, del Govern de la Generalitat– per retardar també, d'una altra manera, el pagament de les subvencions. I això va en contra de les persones afectades, d'aquells joves que necessitaven la subvenció per pagar l'habitatge, o d'altres persones que, realment, compten amb la subvenció per anar regulant la seva vida econòmica. Si això es retarda, se'ls està causant un perjudici. O, quan es passen funcionaris de l'antiga Administració agrària a Agricultura, i se'ls canvia de catalogació, en lloc de la B se'ls posa a la C, això és atemptar contra els drets més elementals de les persones i dels drets reconeguts. I això és el que s'ha de combatre, i això correspon de combatre-ho al Govern de la Generalitat.

Quant a la immigració, n'ha parlat tothom que m'ha precedit, i és que se n'ha de parlar, i se n'ha de parlar extensament. Valorem molt positivament les coordinacions, en aquest tema, del Síndic amb el Defensor del Poble, i sabem que hi ha problemes greus que no acaben de solucionar-se, i que segurament la normativa legal, com el mateix Síndic diu, ha de fer un pas endavant i ha de possibilitar la millora d'aquestes situacions: dificultats amb els visats per al reagrupament familiar, que tarden de vegades set mesos i més; lentitud en la gestió de l'oferta dels contingents, i moltes vegades la informació des dels consolats és pràcticament nulla, i no se'ls informa sobre si han pogut accedir al treball o no; problemes amb les targetes dels estrangers, amb la renovació d'aquestes targetes... Si tot això no està coordinat i no funciona, realment no es dóna resposta a les necessitats d'aquesta gent, que, no ho oblidem, no vénen aquí per gust, sinó que fugen desesperadament d'una situació dramàtica, de pobresa i misèria.

Per la meua condició d'altèmpordanès i regidor de l'Ajuntament de Figueres, vaig viure, la nit del 16 de març del 97, l'accident de Capmany. Realment, tenies moltes sensacions i cap de bona, i quan veies aquelles persones estirades a terra, a tocar de la carretera, i la cara d'espantats, desesperats i desorientats que feien els altres, realment allò era suficient per comprendre que moltes coses encara no funcionen bé, i que no es pot ser ni frívol, ni lent, ni ineficaç, ni *vago* en aquestes situacions, i que s'ha de fer un pas endavant. En aquest sentit, des del Congrés dels Diputats s'està treballant en una nova llei, i també des del Grup Socialista a Madrid es farà una proposta, en aquest sentit, d'una nova llei d'estrangeria, i des del nostre Grup sabem que els nostres diputats, en Joan Oliart i, des del Senat, la Rosa Barenys, estan aportant tota la seva experiència en aquest tema a la nova llei.

Però, quan parlem d'immigrants, hem de parlar també de la integració social, i dels problemes que tenen amb les «vivendes», i de si voten o no voten a les municipals, i com se'ls facilita tot això; com se'ls integren els seus fills, bé, a les escoles; com ens esforcem perquè no es produeixi, de mica en mica, una mena, no diré de gue-

5568

tos, però de situacions que compliquen fins i tot la funció escolar d'una manera generalitzada. Per tant, és un tema que es toca a bastament, que es toca molt bé, que ens ha de fer reflexionar amb profunditat, i que a partir del que diguem tots plegats aquí han de sortir actuacions concretes i amb el màxim d'eficàcia.

Sobre seguretat ciutadana, tots sabem, senyores diputades, senyors diputats, que la seguretat és un dels béns més preuats per la nostra societat; la gent té dret a exigir seguretat i té dret a sentir-se segura. En aquest sentit, s'ha de donar el màxim de suport i confiança a les forces de seguretat de l'Estat, a la part que els toca encara, als Mossos d'Esquadra i a les policies locals. Però entenc que des de l'Administració s'ha d'estar molt atent i s'han d'eradicar, tant punt apareixen, actituds que no afavoreixen gens la confiança dels ciutadans en les forces policials, actituds de prepotència, actituds d'excessiva «parafernàlia»..., creguin-me, senyores diputades, senyors diputats, que no serveixen per a res, i, per descomptat, que no contribueixen a una major eficàcia.

(El president es reincorpora al seu lloc.)

Ens parla també d'habitatge i, sobretot, de la gent que més pateix la manca d'habitatge: joves –joves amb recursos econòmics limitats– i, en el sector dramàtic d'aquesta situació, la gent sense sostre, que en parlaré més endavant, més endavant quan parlem dels exclosos.

En qüestions mediambientals hi ha dos aspectes, al meu entendre. Un que parla de les molèsties i del fet que degraden la qualitat de vida dels ciutadans, com són els sorolls excessius, que tenen un efecte immediat i poden tenir una resposta immediata, encara que no definitiva, perquè després s'ha de continuar donant respostes als efectes. Però després n'hi ha un altre: hi ha la degradació mediambiental que es fa perquè no es posen, des de la gent que té massa ganes de fer diners de pressa, els recursos suficients com per evitar això. I no solen ser d'efectes immediats; solen ser d'efectes mediats, però moltes vegades irreversibles o quasi reversibles. I aquí és on s'ha combatre amb totes les forces i amb tots els mitjans i amb tot el pes de la llei.

Tots sabem la importància de la sanitat, que hi ha grups que són més vulnerables que altres en el tema de sanitat –persones d'avançada edat, infants i adolescents, malalts mentals crònics–; que, a tot això, malgrat que s'hi va donant resposta, no s'hi va donant resposta amb la celeritat que se li ha de donar des del Govern. Perquè no pot ser que encara no estigui acabada la reforma de l'atenció primària, no pot ser que encara hi hagi grans dèficits en l'atenció sociosanitària.

Hi ha una proposta a l'Informe que ens sembla molt encertada, que és la que parla de la discriminació positiva per a la gent gran en les llistes d'espera. Realment, el concepte el veiem clar, el veiem «saludable» –entre cometes– i penso que s'hauria d'aplicar.

En treball, també fa referència a dos sectors que estan més a precari, que són els joves –altra vegada els joves– i també la gent que té més de quaranta anys. S'esmercen diners en treball –s'esmercen diners en treball–, i

des d'aquí no volem deixar de dir que hi ha institucions que ajuden a trobar el lloc de treball, com poden ser els centres de formació ocupacional, que necessiten ja un reajustament ràpid, important i dur, perquè realment alguna cosa no fa bona olor en el tema dels centres de formació ocupacional.

Quant als serveis socials, totalment d'acord. Hi ha hagut un treball, des del nostre Grup, de les companyes Rosa Barenys i Marina Geli, quant al Decret de preus, que és totalment injust, que és lesiu i que, des de les recomanacions del Síndic, també del Consell Econòmic i Social, han dit que això s'havia de fer via llei i no via decret, però l'Administració no ha donat una resposta clara ni ràpida a aquest tema. I penso que és una cosa que no pot esperar més, que no s'entrebanguin ara amb un decret i no vagin allargant el problema: que l'afrontin de veritat, que assumeixin que s'han equivocat i que facin el que des de l'oposició, des d'alguns grups i des de, també, l'Informe del Síndic els deien.

La gent gran són ciutadans de ple dret com els altres, i a vegades entenem que no s'afronta adequadament la demanda present ni futura d'aquesta gent: centres, residències, atenció domiciliària, centre de dia, com a solucions intermèdies. Una proposta que també ens sembla interessant: la d'habitatge o bé apartaments especials per a la gent gran, amb tot el que això comporta. Això surt a l'Informe. Per tant, des del Grup Socialista volem remarcar aquí la importància que donem als serveis d'atenció domiciliària. I des de l'Informe també es demana que s'incrementi el nombre de treballadors familiars i treballadores familiars en aquest sentit.

Quant a infància, recordar, una vegada més, el bon treball que fa l'adjunt al Síndic, el senyor Cots, i alabem molt que faci actuacions d'ofici constants en els centres de menors. I podem posar com a exemple una visita al centre d'acollida de Girona, que des de l'oposició havíem denunciat que no funcionava prou bé, i, realment, quan es fan aquestes visites, faciliten que les coses millorin.

Estem d'acord amb el que diu l'Informe que es promogui un pla integral per a l'atenció de la infància i l'adolescència. Penso que realment donaria una visió global a la problemàtica i evitaria que sortissin, com a mínim, notícies que ens preocupen una mica, com que es parla que a Girona, per exemple, posaran els menors tutelats amb els menors problemàtics en el mateix centre. No s'ha dit que sí ni que no, però, en tot cas, penso que això no seria una bona solució.

Quant a ensenyament, els problemes que ja hem repetit moltes vegades en aquest hemicicle: problemes d'infraestructures, problemàtica d'alumnes d'ESO –menjador, transport. S'haurien d'aclarir més els drets dels alumnes davant de la tramitació d'expedients disciplinaris, de parlar de beneficis econòmics per a les famílies nombroses i, sobretot, dèficits de places en l'educació infantil de zero a tres anys, i –problema que encara persisteix, malgrat la tossuderia de l'Administració– quant a la integració d'alumnes amb necessitats educatives especials, bàsicament d'immigrants.

Quant a la justícia, el que tothom sap: malauradament, bastant obsoleta; excessiva mobilitat dels funcionaris,

manca de magistrats en alguns llocs; lentitud en la resolució de processos, que afecta, ja no parlem de grans coses, o aparatoses, però sí de coses que afecten la qualitat de vida de les persones, i les persones en moments molt delicats de la seva vida. Per exemple, en els processos de separació i divorci, què passa amb aquests? Que són lents. Què passa quan no hi ha el pagament adequat o corresponent a les persones que estan divorciades i les posa en unes situacions límit moltes vegades? En això proposa la necessitat d'un fons de garantia estatal, en el qual nosaltres estariem totalment d'acord. Lentitud en la revisió de condemnes; les hores d'espera en els jutjats, i, quant als serveis penitenciaris, agrair les visites que es fan periòdicament en aquests centres.

En el llibre segon, sobre l'exclusió social –m'assenyala el temps, senyores diputades, senyores diputats–, defineix molt bé el que són pobres, perquè no arriben a un nivell de recursos, i el que són exclosos, que, a més de no tenir recursos, no participen socialment en el desenvolupament normal de la societat. Les causes són variades i algunes de difícil solució, però el treball precari, l'habitatge i malalties mentals, realment, són unes de les principals causes que comporten aquesta situació; que s'han d'adaptar els serveis a les persones amb necessitats especials...

El president

Senyor diputat, ha exhaurit el seu temps.

El Sr. Sans i Pairutó

Acabo, senyor president.

...i també actituds compensatòries.

Se m'ha acabat el temps, senyores diputades, senyors diputats. Repetir la nostra felicitació al síndic i al seu equip, i esperar que totes aquestes reflexions siguin perquè l'any vinent parlem d'altres coses, però que algunes d'aquestes ja estiguin solucionades.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Pel Grup de Convergència i Unió, té la paraula la diputada senyora Rosa Bruguera.

La Sra. Bruguera i Bellmunt

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, un any més veiem l'Informe del Síndic. Primer que res, doncs, vull agrair a l'honorable síndic, als seus adjunts i a tot el seu equip la presentació d'aquest Informe i la forma com l'han estructurat, que, com ja s'ha dit, és en dos llibres i en tres amplis apartats. El primer llibre ens facilita molt la tasca a tots els diputats d'aquesta cambra, ja que introdueix en els punts a destacar el que jo diria que configura una primera valoració i que podríem considerar com una síntesi del que ens exposa molt més àmpliament en la segona part.

Vull referir-me a l'àmplia base estadística, que abasta, com és lògic, des de la naturalesa de les queixes fins a les administracions afectades, passant, lògicament, per

l'origen territorial d'aquesta queixa. És gràcies a aquesta base estadística que coneixem que, per exemple, el 35% de totes les queixes corresponen a l'Administració local; que el 30% són referides a departaments de la Generalitat; que l'11% recauen en actuacions de l'Administració central. La resta són molt repartides; per tant, no en faré esment. I també crec que val la pena remarcar aquest 71% que han trobat una acceptació positiva per part de les corresponents administracions. Jo diria que aquesta és una xifra que diu molt; primer, a favor del Síndic, a favor de la seva tasca, però també diu molt a favor de les administracions, pel que significa d'actitud i de voluntat de donar un servei acurat i en benefici del ciutadà.

En aquest llibre primer també ens informa de les activitats de la Sindicatura. Vull destacar les col·laboracions de cooperació educativa amb les diferents universitats de Catalunya, que inclouen, com és lògic, l'estada en pràctiques d'alguns alumnes en la institució. Així mateix, el Grup de Convergència i Unió considerem que és molt positiu el desplaçament del síndic arreu del territori per donar a conèixer primer, com és lògic, la institució i apropar-la al ciutadà, però també per conèixer els problemes que ells troben en les administracions.

D'entre les diferents trobades amb altres síndics, el que vull destacar i valorar és la iniciativa que va tenir el Síndic d'acollir a Barcelona la primera conferència dels *ombudsmen* i de les comissions de petició regionals de la Unió Europea i la cooperació amb el Defensor del Poble europeu. Com bé diu el Síndic en el seu Informe, aquesta conferència ajuda que cada cop sigui més reconeguda la participació de les regions d'Europa i de les seves institucions legislatives i de govern. Per tant, ens hem de congratular tots per aquesta iniciativa. Dins l'àmbit català cal fer esment de les dues reunions que van organitzar els síndics de les universitats de parla catalana, a les quals, com és lògic, també va voler assistir el Síndic. Val la pena destacar aquestes trobades ja que reforcen els vincles històrics i lingüístics dels Països Catalans.

Com és lògic, la Sindicatura no podia restar aliena a la commemoració dels cinquanta anys de la Declaració universal dels drets humans, i, en aquest sentit, el nostre Grup també considerem molt positiva la seva participació en la Comissió Catalana del Cinquantè Aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans.

El Síndic reconeix en aquest Informe que el grau de satisfacció dels drets civils i polítics és alt al nostre país, encara que a vegades es produeixen casos aïllats de vulneració d'aquests drets. I és per això que hem de ser molt més amatents.

Crec que cal fer també esment del nomenament, el 7 de maig, de l'adjunt al Síndic per a la defensa dels drets dels infants. Agraïm des de Convergència que les seves actuacions vagin adreçades a tot infant, i a l'infant considerat com un tot, donat que els infants, com tots sabem, són vulnerables, no tant per la manca de drets, sinó perquè la satisfacció de les seves necessitats i dels seus drets depèn d'uns altres que, a vegades, no saben, no poden o no volen atendre'ls. En aquest sentit, valorem les actuacions d'ofici sobre els centres de Justícia

5570

Juvenil, i el repàs dels canvis que els han afectat, i les possibles incongruències d'alguns casos.

Jo vull llegir-los una part d'aquest Informe que crec que val la pena tenir en consideració. Diu: «Es constata la tendència cada vegada més acusada dels jutges a no imposar mesures d'internament ni dictar mesures cautelars en casos greus, mostrant actituds proteccionistes que poden arribar a distorsionar el mateix concepte de Justícia Juvenil. Això pot ser adequat en determinats casos, però alguns experts consultats han afirmat que, en altres, els menors reincideixen en el delictes entrant en una escalada de noves agressions que no beneficia gens el mateix menor.» Així mateix s'expressa el temor que l'efecte dissuasori de determinades mesures davant d'altres menors en la frontera de la conducta delictiva pot estar encoratjant l'entrada en el món antisocial d'altres menors i joves. Aquest és un punt que jo crec que val la pena ressaltar, perquè demostra una incongruència que moltes vegades passa en la nostra societat.

Si entrem en la tipologia de les queixes, tot i que no és massa diferent de les que hi havia en anys anteriors, crec, des del meu punt de vista, que hi ha diferències importants. Per exemple, una de les novetats és que gairebé no es parla del servei militar. En canvi, sí que agafa el relleu la prestació social substitutòria. Tot i que les queixes en aquesta matèria són traslladades al Defensor del Pueblo, per la manca de competències en aquesta matèria, vull fer esment del període massa llarg que passa entre la notificació del reconeixement de la condició d'objector i la incorporació a la prestació. Aquest és un fet que afecta molts joves, i crec que tindria una molt fàcil solució.

Crec també positiu el fet que durant l'any 97 s'hagin incrementat les queixes sobre medi ambient, i d'aquestes es dedueix que les que molesten més els ciutadans són les de contaminació acústica. Els veïns es queixen, lògicament, del soroll de bars i empreses, i, d'acord amb l'Informe, massa vegades moltes d'aquestes activitats estan en una situació d'irregularitat: per començar, no tenen permís municipal, que pot tenir origen en la lentitud de la tramitació que se segueix per obtenir la llicència, i per altra banda, per les repercussions d'ordre social, econòmic i en especial d'ordre laboral que comportaria el tancament d'una empresa que no compleix els requisits. Això és el que diu l'Informe, que conclou..., que fa que es duguin a terme actuacions tendents a mantenir-ne l'exercici. Són punts que val la pena aprofundir-hi tots plegats, tots els grups d'aquesta cambra, per veure quina solució hi donem, perquè afecten totes les administracions.

Pel que fa referència a les queixes als diferents departaments, constatem que la major part corresponen a Justícia, seguit de Benestar Social, Ensenyament, Política Territorial i Obres Públiques i, en cinquè lloc, hi figura Sanitat.

El motiu principal de les queixes referents a l'Administració de justícia continua sent –i tots ho coneixem– la lentitud a resoldre els litigis i executar-los. Un fet reiteratiu és l'incompliment de les sentències de separació i divorci per part del cònjuge obligat al pagament de la

prestació econòmica. Respecte al món penitenciari, constata una millora en tots els aspectes, tant en les condicions d'habitabilitat com en els serveis sanitaris, i el Síndic valora positivament l'aplicació que la Direcció General de Serveis Penitenciaris fa del Reglament, de l'article 86.4 del Reglament penitenciari, per tal de facilitar la reinserció social dels interns que ja es beneficien de la secció oberta.

Pel que respecta als serveis socials, el fet més destacat és el de l'envelliment de la població i les necessitats que això comporta. Es pot dir que la constant en aquest sentit és la sollicitud de millora i d'augment dels serveis, dels recursos i els equipaments, però al mateix temps la necessitat de mantenir la persona en el seu domicili o entorn natural, o al costat dels seus familiars i dels seus amics.

Val la pena, doncs, també parlar de sanitat, perquè és un camp difícil i que ha d'atendre persones que pateixen. Deixin-me, però, que llegeixi l'inici d'algunes de les objeccions que fa el Síndic, o de les afirmacions. Per una banda, sempre parla de seguir millorant el grau de satisfacció del ciutadans quant a la prevenció, a la promoció de la salut, a l'educació sanitària, a la rehabilitació, a l'atenció primària de salut, o bé de continuar vetllant pel control de la qualitat, o bé d'aprofundir en la intervenció per fomentar un entorn més saludable potenciant a l'escola l'educació i promoció d'hàbits i estil de vida saludables, o bé posa èmfasi en el respecte dels drets fonamentals de la persona, és a dir, la informació, la integració social i el suport als familiars. Tot això ens indica que realment hi ha un alt nivell d'acceptació. D'acceptació i a més a més que la gent està contenta amb el servei que es dona, però que també hem d'anar més enllà, perquè lògicament, quan tu saps que uns serveis funcionen, vols més. Hi ha un apartat que demana de continuar desenvolupant alternatives a l'hospitalització i a l'internament, i això lliga també amb el que dèiem abans, de les persones grans que volen estar dintre el seu entorn i amb la seva família. N'hi ha d'altres que no es veuen d'una forma tan positiva, encara que s'hagin millorat, com són els serveis d'urgència o les llistes d'espera.

Jo voldria fer esment també de les actuacions d'ofici que la Sindicatura ha portat a terme. Per exemple, a nivell sanitari, una sobre el fum del tabac i el dret a la salut, o el que fa referència a l'anorèxia i la bulímia, d'on destaca uns fets que jo crec que són molt preocupants, com són, per una banda, el seu creixement, i per l'altra, la prevalença d'aquestes entre la població adolescent menor de divuit anys. També cal destacar l'atenció psiquiàtrica, i aquí destaca que on radica el gran dèficit històric és a l'hospitalització de llarga estada i rehabilitació, encara que en els altres aspectes, sobretot en atenció primària, s'hagi donat un pas molt important.

Si parlem del terrible accident de Capmany, ens va fer veure amb tota la seva cruïda que el tràfic d'immigrants segueix existint i que ho fa en situacions, moltes vegades, la majoria de vegades, inhumanes. Aquest és un fet sobre el qual cal treballar, però que sabem que s'ha de tractar a nivell europeu. El Síndic diu que no és una solució d'un sol país, sinó que és una solució del marc

en què es produeix aquest tràfic de persones; per tant, és una solució que hem de trobar a nivell d'Unió Europea, i que nosaltres hem de ser belligerants, hem de ser valents per aportar-hi el nostre gra de sorra. En aquest sentit, també és de valorar l'informe sobre la immigració, la necessitat de modificar la Llei d'estrangeria i el reconeixement de drets per a totes les persones immigrants.

Crec que no puc deixar de banda el tema de la normalització lingüística. Una vegada més ens indica que l'Administració de l'Estat ha de dotar més mesures per posar fi a les dificultats per exercir el dret d'opció lingüística dels ciutadans, sobretot en aquells àmbits de l'Administració de l'Estat en què puguin ser atesos en llengua catalana, que això encara no passa. I un punt per mi molt més greu, que és que cal lamentar que encara ara s'hagin de suportar actituds despectives en relació amb el català, com les sofertes per uns ciutadans que deien –i llegeixo textualment el text que ens presenta el síndic–: «Els reclamants consideraven ofensiu que l'advocat de l'Estat es permetés comentaris que ells qualifiquen de sarcàstics i menyspreatius envers el demandant quan reclama el dret a tenir certificacions literals en la seva llengua i un segell amb el nom correcte de Lleida.»

Finalment, permetin-me que parli una mica sobre el llibre segon, que ens ofereix un estudi sobre l'exclusió social i la pobresa, que, com diu l'Informe, no sempre aquests dos conceptes van units, i molt menys últimament. Així ho veiem quan parla de la nova pobresa que es troba entre les persones que solliciten ajuda però que no pateixen cap desestructuració social ni familiar, és a dir, els aturats de llarga durada, les dones amb càrregues familiars i aquests nous col·lectius que incrementen, que vénen a incrementar aquesta nova situació.

Estem, tots ho sabem, en un moment de grans transformacions, de canvis a nivell mundial, d'un món que podríem dir que es fa petit i d'una economia i una informació globals; tot això fa que cada vegada, cada cop més, hi hagin menys veritats inamovibles, que molts tòpics s'hagin de replantejar i que molts cops una solució que avui pot ser eficaç demà pot portar greus conseqüències. I això ens obliga a tots.

L'Informe apunta algunes d'aquestes contradiccions. Tampoc se sostreu a fer valoracions tòpiques, com fem la majoria de tots nosaltres, però el que realment és important, el que crec que val la pena apuntar-s'hi, és que fa tot un seguit de consideracions que ens obliguen a tots a pensar-hi, que ens obliguen a aprofundir-hi i que ens obliguen a tractar aquells sectors que sigui i establir mecanismes estables de coordinació entre totes les administracions, o bé estudiar noves formes perquè la nostra societat, malgrat els avenços, malgrat que hi ha una qualitat de vida important, encara genera moltes disfuncions i encara genera exclosos. És per tot això que des del nostre Grup Parlamentari ens comprometem a pensar-hi, ens comprometem a aprofundir-hi, i molt principalment volem intentar prevenir aquells sectors de població amb risc, per raons lògicament de justícia, per raons humanitàries i per evitar conseqüències negatives per a la nostra societat.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyora diputada.

Acabades les intervencions, s'aixeca la sessió d'aquesta sessió plenària específica.

La sessió s'aixeca a un quart d'una del migdia.